

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра корейської філології

Кваліфікаційна робота магістра
з філології на тему:

**ЗАСОБИ ВЕРБАЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ КАТЕГОРІЇ СТАНУ
У СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ**

Студентки групи МПкор 56-19
факультету сходознавства
денної форми здобуття освіти
освітньо-професійної програми
Галузевий переклад: Корейська
мова, англійська мова
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.066 Східні мови
та літератури (переклад включно),
перша - корейська
Гриценюк Марти Юріївни

Допущена до захисту

« ____ » _____ року

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук,

старший викладач Аліменко О. С.

Завідувач кафедри

_____ Кан Д.С.
(підпис) (ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЙ СТАНУ	7
1.1 Визначення терміну "категорія стану"	7
1.2 Дослідження специфіки категорії стану та її різновиди	10
1.3 Загальні риси категорії стану у корейській мові	166
1.4 Загальні риси категорії стану в українській мові	188
Висновки до розділу 1	244
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ СТАНУ В КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ, ЇХНІ СХОЖОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ	288
2.1 Характеристика активного та пасивного станів у корейській мові.....	288
2.2 Характеристика каузативного стану у корейській мові.....	399
2.3 Характеристика активного та пасивного станів в українській мові.....	50
2.4 Характеристика зворотно-середнього стану в українській мові	57
2.5 Схожі риси у відтворенні стану в українській та корейській мовах	60
2.6 Відмінності у відтворенні стану в українській та корейській мовах.....	63
Висновки до розділу 2	66
ВИСНОВКИ	71
АНОТАЦІЯ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	83

ВСТУП

Ця магістерська робота присвячена дослідженню особливостей засобів вербального відтворення категорії стану у сучасній корейській та українській мовах, їх порівнянню, а також демонстрації лінгвістичної проблематики в аспекті даної категорії. При вивченні категорії стану іноземної мови, студенти нерідко зіштовхуються з проблемою розуміння та відтворення необхідного перекладу, проте цей аспект є досить важливим та невід'ємним, оскільки часто використовується в усіх мовах. Для висвітлення даної теми, ми проаналізували засоби відображення стану у двох мовах, порівняли їхні схожості та відмінності.

Категорія стану – це загальнодієслівна категорія, що виражає відношення дії або стану до суб'єкта (виконавця дії) і об'єкта (предмета, на який спрямовується дія або стан). Дієслово є основною ланкою в реалізації граматичних відношень між суб'єктом і об'єктом дії.

У сучасній корейській мові існує три стани: активний, пасивний, каузативний.

У сучасній українській літературній мові розрізняють такі стани дієслів: активний, пасивний і зворотно-середній. Крім того, виділяють групу неперехідних дієслів, що не виражають подвійних, суб'єктно-об'єктних відношень, це дієслова нульового щодо об'єкта стану.

Частиномовну сутність дієслова пов'язують насамперед з тим, що слова відповідного лексико-граматичного класу мають значення дії або стану. Така кваліфікація цієї частини мови ґрунтується на досить виразному, але певною мірою спрощеному поділі дієслівної лексики за двома згаданими значеннями. Це дає можливість вважати розкриття проблеми граматичної

категорії стану дієслова актуальним, потрібним і необхідним при вивченні іноземної мови та порівнянні її з українською мовою.

Каузація як мовна репрезентація причинно-наслідкових відношень представляє окремий випадок відношень обставини, які вказують на сукупність конкретних умов, у яких здійснюються, стаються будь-які явища, процеси, події, факти, пов'язані з чимось, що сприяють на щось або викликають появу чогось. В корейській мові, на відміну від української, каузація дієслова виділяє його у окремий стан.

Так само в українській мові окремо виділяється зворотно-середній стан. Через такі відмінності часто можуть виникати проблеми при перекладі або просто використанні мови, тому ми вважаємо необхідним глибше вивчити та проаналізувати цю тему.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення специфіки категорії стану в корейській та українській мовах. Оскільки вербальне вираження стану у даних мовах відрізняється, ця робота допомагає виразніше сформулювати відмінності та більш точно підібрати еквівалент при перекладі.

Наукова новизна даного дослідження полягає у розгляді категорії стану, аналізу основних характеристик, і набуття подальшого розвитку.

Об'єктом дослідження є засоби відтворення категорії стану.

Предмет дослідження становить особливості та способи вираження вербальних одиниць категорії стану.

Основна мета дослідження полягає у виявленні подібних та відмінних характеристик категорій стану у корейській та українській мовах.

Методологічною основою дослідження є системний підхід до об'єктів вивчення. **Основні методи дослідження** – спостереження за мовним

матеріалом, елементи статистичної обробки матеріалу. У цій магістерській роботі використовуються такі методи як, описовий — для визначення та опису результатів дослідження, метод порівняльного аналізу категорії стану дієслів у корейській та українській мовах, та метод суцільної вибірки – для аналізу різних категорій стану у двох мовах.

Завдання дослідження полягають у наступному:

1. Визначити місце і значення категорії стану у сучасній лінгвістиці.
2. Дати загальну характеристику категорії стану та різновидам стану.
3. Розглянути особливості стану дієслів корейської та української мов.
4. Порівняти визначені особливості; показати відмінності та схожості категорії стану порівнюваних мов.
5. Розглянути особливості формування та функціонування вербальних одиниць категорії стану.

Теоретична значущість полягає у тому, що робота може зробити внесок у дослідженні категорії стану при перекладі та порівнянні особливостей стану дієслів різних мов. Детальне дослідження категорії стану корейської мови, її особливостей та специфіки сприяє кращому розумінню східної мови.

Практична цінність роботи обумовлена можливістю використовувати її результати в перекладацькій та лексико-семантичній практиці, а також в ході викладання таких дисциплін як теорія та практика перекладу, теорія граматики та лексикологія. Результати роботи можуть бути використані при подальшому дослідженні корейської мови.

Апробацію результатів магістерської роботи здійснено на двох міжнародних науково-практичних конференціях: "Актуальні проблеми

сучасного корезнавства у контексті глобального світового розвитку" (Київ, 18 жовтня 2019 року), "Ad orbem per linguas. До світу через мови" (Київ, 18 березня 2020 року).

Структура роботи складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та двох додатків.

Перший розділ складається з чотирьох підрозділів, в яких розкриваються загальні теоретичні відомості з характеристики існуючих станів дієслова взагалі та загальні відомості про стани, які використовуються в корейській та українській мовах.

Другий розділ складається з шістьох підрозділів, у яких детально характеризуються та описуються особливості використання конкретних видів стану в корейській та українській мовах, а саме активного, пасивного, каузативного та зворотньо-середнього. Також у двох останніх підрозділах ми аналізуємо схожості та відмінності категорії стану в українській та корейській мовах.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЙ СТАНУ

1.1 Визначення терміну «категорія стану»

Стан є граматичною категорією, що формується засобами морфології та синтаксису. Дієслівна категорія стану — це граматична категорія, яка виражає відношення між дією, дійовою особою (суб'єктом дії) і предметом (об'єктом), на який спрямована дія. Відображається вона у формах слова та особливостях керування [4; с. 360].

Стан – це категорія, що утворюється зіставленням таких рядів морфологічних форм, значення яких відрізняються один від одного різним поданням такого ж відношення між семантичним суб'єктом, дією і семантичним об'єктом. Відмінності визначають різною спрямованістю дієслівної ознаки по відношенню до його носія, який виражається підметом. Це досягається спеціальними конструкціями активу і пасиву: в першій дієслівна ознака представлена як похідна від носія; а в конструкції пасиву – як спрямована на нього. Ця різниця визначається тим, що в активі у ролі носія дієслівної ознаки виступає семантичний суб'єкт, а в пасиві – семантичний об'єкт. Відповідно одне і те ж співвідношення між суб'єктом, дією і об'єктом представлено в двох конструкціях по-різному: з боку суб'єкта, який виконує дію, або з боку об'єкта, що піддається дії або зазнає дію (стан) [17; с. 576].

Граматичні категорії, що характеризують дієслово, тісно пов'язані з його значенням і синтаксичною функцією.

Вчення про стан дієслова у лінгвістичній науці має свою довгу історію та різні гіпотези. Вищезазначеною проблемою займалися вітчизняні науковці, серед яких М.Ломоносов, П.Фортунатов, О.Пешковський та багато інших, які мали кожен свою теорію, щодо кількості станів дієслів в українській мові. А

також зарубіжні вчені, такі як О. Смирницький, О. Есперсен, Н. Кобріна, О. Холодович, М. Халлідей, Г. Вейхман, і корейські, такі як Кім Мін Джо, Лі Кі Дон, Йон Дже Хун, Кім Хин Су, Нам Су Кьонг та інші.

Категорія дієслівного стану була відома вже грецьким граматакам (сам термін стан це точний переклад грецького слова *diathesis* – розташування, стан, тобто відношення дії до суб'єкта). Від них це вчення, яке розглядалося найдавнішими слов'янськими граматаками (М. Смотрицьким і ін.). У нашій роботі ми розглядали різні класифікації російських та українських лінгвістів, таких як Шахматов, Дадуєва, Ступак, Бессалов, а також аналізували роботи корейських вчених, таких як Мок Чонг Су, Кім Йонг Чжун, Ім Хун Бін, Пак Янг Кю та Чжо Хон Йон.

Наприклад, у "Російській граматиці" М. В. Ломоносова бере початок традиційна система шести станів дієслова. Вона включає активний стан, або перехідний, зворотний, взаємний, середній, пасивний, і спільний.

У працях акад. О. О. Шахматова розглядається три стани дієслова: активний, пасивний і зворотний. Зворотний стан, або зворотно-середній утворений за допомогою частки -ся, яка надає дієслову різних значень, визначається як такий, що поділяється на кілька станів (власне-зворотний, загально-зворотний, непрямо-зворотний, непрямо-наслідково-зворотний, взаємно-зворотний, пасивно-зворотний і інші, залежно від конкретної класифікації).

У сучасних граматичних роботах дотепер не існує загальноприйнятого визначення категорії стану та його типології. З точки зору форми, стан – це морфологічна категорія, яка виражається зміною форм дієслова і утворюється на основі формального вираження відношень його компонентів: "підмет – присудок – додаток". З позиції змісту – це синтаксична категорія, оскільки вказує на певні відношення між компонентами речення: "підмет – присудок – об'єкт". Однак стан може виражати не тільки синтаксичні

відношення між членами речення, а й відношення підмета і додатка з їх семантичними ролями у відповідній ситуації. Складові цих двох рівнів – формально-синтаксичного та семантичного (або концептуального) не завжди чітко віддзеркалюють одна одну. Завдяки цьому характер цих невідповідностей називається діатезою (відношенням за О. Холодовичем) [21; с. 304]. Відтоді стан визначався як "граматично маркована у дієслові діатеза". Її виокремлюють у мові в тому випадку, коли у ній є в наявності дієслівні лексеми, різноманітні словоформи яких співвідносяться із різними діатезами, а саме із різними відповідностями між ролями лексеми та членами речення, що виражають ці ролі. Внаслідок вищезазначених причин у граматиці виділяють три визначення стану – семантичне, синтаксичне та семантико-синтаксичне. Тому окреслена категорія може визначатися як граматична, що у свою чергу включає такі аспекти: семантичний, синтаксичний та морфологічний.

У розгляді дієслівного стану спостерігається різний підхід лінгвістів до цієї категорії: одні беруть до уваги семантико-граматичні відтінки суб'єктно-об'єктних відношень, що виражені в дієсловах; інші ототожнюють стан з категорією перехідності / неперехідності; деякі науковці спираються тільки на граматично виявлену кореляцію суб'єктно-об'єктних відношень, лишаючи поза увагою суб'єктні відношення з нульовим об'єктом.

Традиційна система дієслівних станів з певними змінами дожила і дотепер. Проте у науковій літературі проти неї вже давно висувалися серйозні заперечення.

Деякі вчені категорію стану ототожнюють з поняттям перехідності і неперехідності і вважають, що в східнослов'янських мовах є лише два стани дієслів: перехідний і неперехідний. Перехідний стан включає дієслова, в яких перехідність обумовлюється їх лексичним значенням (учити, мити), а також деякі такі, що утворені від неперехідних за допомогою афіксів: спати – проспати (щось), плакати – виплакати (очі). Неперехідний стан обіймає такі

дієслова, неперехідність яких залежить від їх лексичного значення, а також ті, що утворені від перехідних за допомогою частки -ся (митися). В складі неперехідного стану дієслів, що утворюються від перехідних часткою -ся, виділяють окремі розряди, або підстани: зворотний, взаємний і пасивний.

Розбіжність у поглядах на категорію стану пояснюється насамперед її складністю в слов'янських мовах.

Граматисти по-різному визначали обсяг і граматичний зміст цієї категорії. Одні науковці бачили в стані відображення відносини дії до об'єкта, інші включали в коло значень стану сверб'єктні відносини і різноманітні відносини до суб'єкта; треті прагнули обмежити поняття стану ставленням дії до суб'єкта.

Наприклад, конструкції активу і пасиву є синтаксичними засобами вираження відносин між суб'єктом, дією і об'єктом. Морфологічним засобом тут служить форма дієслова. У активних конструкціях дієслово є дієсловом активного стану, в пасивних конструкціях – дієсловом пасивного стану.

Отже, категорія стану формується протиставленням активності і пасивності як таких граматичних значень, в яких укладено різне уявлення одного і того ж співвідношення між семантичним суб'єктом, дією і семантичним об'єктом. Ця різниця виражено одночасно і морфологічно – формою дієслова, і синтаксично – конструкціями активу і пасиву.

1.2 Дослідження специфіки категорії стану та її різновиди

Різні типи станів використовуються різними мовами по всьому світу, наприклад:

- Активний стан – вказує на взаємозв'язок "виконавець – дія", в якому суб'єкт виконує дію.

- Пасивний стан – вказує на мету дії, тобто відношення до суб'єкта "суб'єкт – додатковий виконавець – дія".
- Каузативний стан – суб'єкт вказує на відносини між "суб'єктом – виконавцем – дією", у яких змушує виконавця щось робити.
- Зворотний стан – відносини, в яких суб'єкт щось робить відносно себе.
- Взаємний стан – вказує на відносини, в яких кілька суб'єктів діють один відносно одного.
- Середній стан – зазвичай це стосунки, які змушують суб'єкта робити певну дію відносно себе [15; с. 329].

Активний та пасивний стани зазвичай використовуються найчастіше у всіх мовах і зображують одну й ту ж ситуацію та, зазвичай, розглядаються разом, наприклад:

회사는 기계를 대체했어요. – Компанія замінила машину. → 기계는 대체되었어요. – Машина була замінена.

У пасивній конструкції відбувається конверсивна презентація тієї ж події, що й у активному реченні, що є мовним вираженням реалізації іншого погляду на стан речей, змінюється концептуалізація тієї ж самої ситуації. Пасивний стан лише розглядається як варіативна форма. Також є випадки, коли об'єкт не згадується зовсім, і відповідно утворюється особливий тип безагенсового пасиву, наприклад:

이 값은 세금을 포함해요. – Ціна включає в себе податок. → 세금은 포함돼요. – Податок включено [30; с. 343].

Активний стан показує, що суб'єкт є активним носієм дії; пасивний стан відображає пасивну дію суб'єкта, цільовим пунктом при цьому є процес дії і презентує кінцевий результат діяльності.

У зворотному стані дія суб'єкта спрямована на самого себе, тобто діатеза, що лежить в основі станового значення, визначається референтністю агенса та об'єкта дії.

Взаємний стан характеризують тим, що станові відношення у ньому складаються на основі двох активних суб'єктів, які здійснюють однакову конверсивно спрямовану дію, тобто обидва суб'єкти комунікативно рівнозначні. О. Холодович називає такі відношення "симетричними". Симетричність суб'єктів виражається або двома підметами або одним підметом у множині. Іноді така конверсивна спрямованість визначається семантикою дієслова або за допомогою займенника "один одного", "один одному" [20; с. 320].

Цей стан є "середнім" між активом та пасивом. Дієслово передає участь у дії, типову характеристику або ситуацію для суб'єкта або об'єкта.

Каузативний стан існує в корейській та інших мовах, та в українській мові виокремлення та використання дефініції "стан" по відношенню до каузативних відносин є спірним та недоцільним. Адже каузативне значення не завжди підкріплюється формою у разі відсутності агентивного об'єкта. Більшість науковців вважають цю конструкцію особливою формою, так званою двокомпонентною структурою, де суб'єкти виконують дві ролі – суб'єктну та об'єктну. Обидва компоненти, як правило, виражені живими істотами.

Мови індоєвропейської сім'ї (та багатьох інших), як правило, мають два-три стани: активний, середній та пасивний. "Середньопасивний" може бути використаний для опису категорії, яка охоплює як середній, так і пасивний стан. У деяких граматиках середньопасивний голос часто просто називають "середнім" (типовим для граматик, наприклад, давньогрецької та новогрецької). Ряд індоєвропейських мов розробив новий середній або середньопасивний голос. Часто це походить від перифрастичної форми, що

включає активне дієслово, поєднане із зворотним займенником. Цей розвиток відбувся самостійно в романських мовах, слов'янських мовах та північногерманських (скандинавських) мовах.

Речення, в якому суб'єкт дії виражається як непрямий, а об'єкт дії – як суб'єкт серед учасників події, представлені дієсловом відокремлюють як речення пасивного стану. Відповідно до цього, форма, в якій суб'єкт дії виражається як суб'єкт, а об'єкт дії виражається як об'єкт, називається активним станом. У багатьох мовах дієслово має бути змінено на особливий пасивний тип, щоб показати пасивну поведінку.

Додавання абсолютно різних компонентів речення, таких як різні допоміжні дієслова, для утворення відповідного стану дієслова без складної зміни вихідного дієслова називається аналітичним способом утворення стану, а утворення певного стану дієслова через зміну слів без введення інших компонентів у вихідне дієслово називається синтетичним способом утворення стану.

Деякі мови, такі як індонезійська, висловлюють стан лише шляхом зміни порядку слів без подальших змін у дієслівній частині, яка також вважається приналежною до аналітичного ставлення в широкому розумінні.

Оскільки в індоєвропейській мові були лише активні та середній стан, пасивний стан, який існує в більшості індоєвропейських мов, має формат, який змінив середній стан, що існував в індоєвропейських мовах.

Щодо каузативного стану, як вже було зазначено, певний інтерес викликає генеративний підхід до каузативних дієслів. З точки зору генеративістів, всі мови дозволяють включення каузативного дієслова до дієслівного комплексу. Аналіз дієслова зачинити, наприклад, з урахуванням вищезазначеного підходу можна представити таким чином: 1) якщо щось зачинили, то воно було відкрито до моменту зачинення, 2) агенса було залучено до якоїсь події, результатом якої стало зачинення, 3) якщо агенс не

виконав би цю дію, то те щось не було б зачинено тепер. З погляду генеративної семантики дієслово зачинити можна розкласти на три компоненти: казувати / спричинити + зачинений. Отже, дієслово зачинити вважається каузативним [26; с. 261].

Група каузативних дієслів в українській мові виокремлюється на основі лексикосемантичних та семантико-граматичних критеріїв, за І.М. Кучманом. Відповідно усі дієслова української мови поділено на каузативні та некаузативні за наявністю / відсутністю каузативної семи. "Каузативні дієслова в українській мові перебувають в опозиційних (дериваційних) відношеннях із відповідними некаузативними корелятами (годувати "їсти"+ "каузація", а їсти = "годувати"—"каузація")". Залежно від типу каузативної опозиції (деривації) розрізняють лексичний,

фразеологічний, словотвірний, морфологічний і синтаксичний дієслівні каузативи [10; с. 16].

Каузація як мовна репрезентація причинно-наслідкових відношень представляє собою окремий випадок відношень обставини, які вказують на сукупність конкретних умов, у яких здійснюються, стаються будь-які явища, процеси, події, факти, пов'язані з чимось, що сприяють на щось або викликають появу чогось [60; с. 13].

На думку М. Шибатані, каузативна ситуація має відповідати двом умовам:

1) каузувальна подія та подія, яка казується, розподілені в часі таким чином, що подія, яка казується, може відбуватися тільки після каузувальної;

2) каузувальна подія та подія, яка казується, є взаємозалежними, й існування події, яка казується, можливе тільки за умови реалізації каузувальної події. Якщо каузувальна подія не відбулася, подія, яка казується, також не відбувається [32; с. 125].

Усі мови мають способи виразити причинно-наслідковий зв'язок, але різняться засобами. Більшість, якщо не всі, мови мають специфічні або лексичні каузативні форми (наприклад, англійська rise → rise, lie → lay, sit → set). Деякі мови також мають морфологічні засоби, які змінюють дієслова на їхні причинні форми або змінюють прикметники на дієслова становлення. В інших мовах використовується перифраза з контрольними дієсловами, ідіоматичними виразами або допоміжними дієсловами. Основна мета цього дослідження – показати труднощі у викладанні корейської мови українським студентам студентам, зосередившись на проблемі вираження каузативу корейської мови, труднощах, обумовлених, з одного боку, граматичними та функціональними відмінностями між двома мовами, а з іншого боку до відсутності вичерпних досліджень причинних конструкцій в обох мовах, що ускладнює пошук спільної мови для розуміння мовних та позамовних особливостей, що сприяють реалізації цих граматичних категорій [33; с. 31].

Лексичні каузативи поширені в різних мовах світу. Існує три види лексичних причинних зв'язків, об'єднуючим фактором є те, що ідея причинного зв'язку є частиною семантики самого дієслова. (Англійська мова, наприклад, використовує всі ці три види лексичних причинних слів).

Аналіз робіт вітчизняних і зарубіжних мовознавців, де каузативності приділяється значна увага, свідчить про поновлення інтересу до вищезазначеної категорії та дозволяє зробити висновок про можливість її вираження в семантиці слова, а також за допомогою синтаксичних і морфологічних засобів. Ядром категорії каузативності визнається каузативне дієслово "як клас ознакових слів, що займають позицію предиката". Різні класифікації каузативних дієслів саме й базуються на семантичних, синтаксичних і морфологічних засобах вираження значення каузативності.

Каузатив, як правило, визначається з двох точок зору: як дієслово або предикат зі значенням спричинення, спонукання чогось, або як "термін

семантичного синтаксису, відмінкової граматики, логічної семантики; мисленнєвий аналог причини дії, вияву ознаки або стану, один із складників пропозиції чи предикатно-аргументної структури". А. Ю. Бессалов зараховує каузативні дієслова до універсальних засобів вираження каузативних відношень із семантичною структурою різного ступеня складності [18; с. 85]. І. В. Ступак визначає такі одиниці як перехідні дієслова зі значенням "переводити в такий стан або спричинювати виконання дії, яка виражається у відповідній дієслівній основі" [12; с. 280].

Отже, у різних мовах існують різні способи вираження категорію стану, які допомагають точніше висловити взаємозв'язок дії, виконавця та суб'єкту. З них у цій роботі розглядатимуться активний, пасивний, каузативний та зворотно-середній.

1.3 Загальні риси категорії стану у корейській мові

У лінгвістиці стан дієслова вказує на спосіб, за яким формуються граматичні відношення між учасниками ситуації, представленої дієсловом.

Наприклад, якщо суб'єкт – це особа, яка виконує дію, ми називаємо дієслово активним, а якщо суб'єкт – це особа, над якою була виконана дія, дієслово пасивне. Давайте розглянемо наступний приклад:

고양이가 쥐를 잡았다. – *Kim спіймав мишку.*

Суб'єкт цього речення "кіт" – виконавець дії, який виконував "ловіння", тому дієслово "спіймав" активне. З іншого боку, давайте розглянемо наступний приклад.

쥐가 고양이에게 잡혔다. – *Мишка була спіймана котом.*

Суб'єкт цього речення "мишка" є об'єктом вчинку, тому дієслово "спійманий" можна назвати пасивним [46; с. 12].

У сучасній корейській мові існує три стани:

- 1) активний: коли підмет повідомлення є суб'єктом дії або виконання дії;
- 2) пасивний: слугує для позначення дії, яка виконується суб'єктом, що виражається у реченні непрямим відмінком (підмет це об'єкт дії);
- 3) каузативний: позначає дію, яка виконується над об'єктом, виражається у реченні прямим и непрямим відмінками (суб'єкт-підмет не є виконавцем дії; він лише спонукає / стимулює до дії іншого суб'єкта) [46; с. 12].

Активний стан використовується у більшості випадків, і є цілком зрозумілим людям, які вивчають мову, відповідно проблеми виникають саме з розумінням пасивного та каузативного станів.

Дієслово в пасивному стані висловлює дію, яку відчуває особа (або предмет) з боку іншої особи (або предмета). Особа, яка відчуває дію в реченні є підметом і оформляється частинками називного відмінка [31; с. 37].

Умовна універсальна категорія каузативності існує в будь-якій природній мові, але вона реалізується по-різному і за допомогою конкретних засобів у кожній мові [25; с. 32].

Каузативні структури належать до лексичних та семантичних граматичних категорій, що породили суперечливі думки серед мовознавців усього світу. Складність проблеми полягає головним чином у відсутності ефективного методу семантичного дослідження, а також у труднощах чіткого розмежування між мовним та екстралінгвістичним аспектами [49; с. 8].

Сучасна лінгвістика досліджує мовні одиниці не з аналітичної перспективи, але з генеративно-синтетичної перспективи, яка пропонує можливість розкрити процес формування та функціонування всіх підрозділів, які виконують певну роль у спілкуванні [24; с. 115].

Щоб скласти речення: "Я розлютив свого друга", ми можемо сказати одне з цих речень:

제 친구를 화나게 했어요.

제 친구를 화나게 만들었어요.

Тут ми змушуємо друга сердитися. Відповідно можна побачити, що у корейській мові потрібна певна форма для вираження каузації.

Дієвідміни для пасивної та каузативної форм дотримуються деяких закономірностей, але змінюються залежно від окремих дієслів. Більшість дієслів приймають пасивну форму за допомогою одного з суфіксів -오-, -히-, -리-, -기- або -어 / -아 지다 або -되다 / -당하다 / -받다. Більшість каузативних дієслів можуть утворюватися за допомогою суфіксів -이-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추- або -시키다 або -게 하다. -이-, -히-, -리-, -기- з них особливо складні, оскільки вони можуть використовуватися у обох станах та їх буває важко розрізнити. [38; с. 407].

Отже, у корейській мові у категорію стану входять три стани: активний пасивний та каузативний. У наступному розділі детальніше розглядатимуться закономірності формування пасивних та каузативних дієслів, їхні особливості.

1.4 Загальні риси категорії стану в українській мові

У сучасній українській мові розрізняється активний і пасивний стани. Окремою групою також виділяються зворотні дієслова, які також часто визначають як зворотній або зворотно-взаємний стан.

Дієслова активного стану виражають дію, що активно спрямована від суб'єкта (діяча) на об'єкт (предмет), який виражається іменником у формі знахідного відмінка без прийменника. До активного стану належать усі

перехідні дієслова. Активний стан не має спеціальних морфологічних показників і виражається синтаксично: після перехідних дієслів виступає додаток у формі знахідного відмінка (родового відмінка) без прийменника.

Синтаксичні конструкції з дієсловами активного стану у функції присудка та прямим додатком, на який безпосередньо переходить дія, позначають активні звороти мови (активні конструкції). Семантико-синтаксичним центром активного звороту є дієвідмінювана форма активного стану [16; с. 685].

Дієслова пасивного стану виражають відношення, за яких іменник, що називає суб'єкт дії, виступає додатком у формі орудного відмінка, а іменник, що означає об'єкт дії, виконує роль підмета. Дієслова пасивного стану творяться від дієслів активного стану за допомоги постфікса -ся.

Пасивний стан мають неперехідні дієслова з постфіксом -ся, співвідносні за своїм лексичним складом і граматичним значенням з дієсловами активного стану. Вони позначають дію, спрямовану на об'єкт, що виступає в реченні у функції підмета.

Пасивний стан може виражатися також пасивним дієприкметником, неособовою формою предикативного дієприкметника на -но, -то, які утворюються від перехідних дієслів. Наприклад:

Товариство організовано.

Дієслова пасивного стану протиставляються дієсловам активного стану за відношеннями суб'єкта до об'єкта і за спрямуванням дії. Логічний суб'єкт при дієслові пасивного стану має форму орудного відмінка без прийменника і виступає в ролі непрямого додатка, виражаючи таким чином відношення пасивного суб'єкта і пасивної дії. Об'єкт дії при дієслові пасивного стану може виражатися формою називного відмінка (займенника чи субстантивованого слова), що виступає в ролі підмета. Наприклад:

Пісня виконується всіма учасниками концерту.

Відсутність орудного суб'єкта при дієслові нівелює значення пасивності дії, і дієслово може набувати значення зворотно-середнього стану. Наприклад: "Фільм переглядається комісією" і "Фільм переглядається вдруге".

Форми словозміни дієслів пасивного стану дещо обмежені вживанням: при орудному суб'єкта частіше ставиться дієслово в 3-й особі, рідше – в 1-й або 2-й чи в минулому часі. Значення пасивного стану переважно виражають формою пасивного дієприкметника. Наприклад:

Ти думала – тобою весь з'їдаюсь? – та, подавившись, падаєш в траву...

Енеєм кинута я бідна.

У безособовому реченні виступають форми на -но, -то:

Роботу виконано [13; с. 440].

Зворотні дієслова позначають дію, яка спрямована на особу, яка виконує дію. Залежно від лексичного зв'язку з іншими словами в реченні зворотні дієслова поділяють на підгрупи.

Дієслова зворотно-середнього стану виражають дію суб'єкта, що не переходить на самостійний об'єкт, а зворотно спрямовується на самого діяча чи додатково характеризує його через неназваний об'єкт, наприклад: дитина взувається (взуває себе); цехи змагаються (змагаються один з одним); собака кусається (може вкусити когось).

Зворотні дієслова можуть мати різні відтінки зворотно-середнього стану, по-різному характеризуючи відношення між суб'єктом і об'єктом дії:

1) Власне-зворотні дієслова – виражають конкретну дію, виконавцем якої є дійова особа, на яку ця дія й поширюється. Постфікс -ся в цих формах

за своїм значенням дорівнює зворотному займеннику себе в знахідному відмінку: одягатися, умиватися, голитися, взуватися.

2) Непрямо-зворотні дієслова – дія, передана ними, виконується дійовою особою, об'єкт дії виступає у функції непрямого додатка або зовсім усунений: запасатися (їжею), поратися (біля печі).

3) Загально-зворотні дієслова – вказують на внутрішній стан людини, її настрій, переживання: вертїтися, гніватися, сміятися, журитися, турбуватися.

4) Безоб'єктно-зворотні дієслова – виражають дію, постійно властиву дійовій особі: кропива жалиться, корова б'ється, собака кусається.

5) Взаємно-зворотні дієслова – означають дію, яку виконують дві або кілька дійових осіб, кожна з яких є одночасно і об'єктом дії. Дії суб'єктів спрямовані один на одного: листуватися, радитися, зустрічатися, боротися [9; с. 121].

Усі дієслова зворотньо-середнього стану утворюються від перехідних і формальним показником граматично-середнього стану є постфікс -ся.

Але є невелика кількість дієслів, які без постфікса -ся не вживаються, але і не мають граматичного значення стану за цією концепцією. Є дієслова нульового стану, що називають дію, яка стосується лише суб'єкта (діяча). До них належать:

1. неперехідні дієслова, що не виражають будь-яких відношень дії до суб'єкта: летіти, бігти, плакати, спати, пливти, стояти;

2. неперехідні дієслова, що без постфікса -ся не вживаються: боятися, сміятися, намагатися, пишатися;

3. безособові дієслова з постфіксом -ся: не спиться, не сидиться, розвидняється;

4. дієслова, утворені від неперехідних за допомоги префікса і постфікса -ся, які надають їм нового лексичного значення: наплакатися (приклад: плакати), насидітися, добігатися.

Значення дієслівного стану тісно пов'язане із семантикою дієслова і виявляється в синтаксичних зв'язках його з іншими словами [1; с. 46].

Категорія стану знаходить вияв у способах дієслівного керування, тісно пов'язуючись з категорією перехідності / неперехідності. Так, усі перехідні дієслова можуть виражати значення активної дії, а неперехідні не виражають ніколи. Дієслова перехідні і неперехідні, утворені від перехідних за допомогою постфікса -ся, виражають подвійні суб'єктно-об'єктні відношення, а неперехідні, що не співвідносяться з перехідними (наприклад: іти, рости, цвісти), виражають однобічні суб'єктні відношення.

Морфологічно-словотворчим засобом вираження окремих значень стану виступає постфікс -ся. За допомогою цього слово творчого афікса виражаються значення зворотної і пасивної дії.

Співвідносні дієслова перехідні і неперехідні з постфіксом -ся різняться не тільки значенням стану, а й семантичними відтінками, наприклад: бороти – боротися, кохати – кохатися, дерти – дертися, нести – нестися. Лише при творенні дієслів зі значенням пасиву семантичні відтінки співвідносних дієслів майже непомітні. Наприклад: завод будеє цехи – цехи будуються заводом; хор виконує кантату – кантата виконується хором [5; с. 206].

Межа між перехідними й неперехідними дієсловами в живій мові змінюється. Деякі перехідні дієслова іноді набувають у реченні значення неперехідності; наприклад, у словосполученнях читає газету, пише вірш, малює портрет, вишиває сорочку всі дієслова перехідні, а в реченнях "Павлик з п'яти років уже читає й пише", "Він добре малює", "Дівчина дуже гарно вишиває" ці ж дієслова вжиті в неперехідному значенні.

Якщо до перехідного дієслова додати частку -ся (-сь), то воно стане неперехідним або непрямо-перехідним, наприклад: зустрічати – зустрічатись ("Матері зустрічали своїх дітей. Вони зустрічались на роботі"), вітати – вітатись ("Учні щоранку вітали свого вчителя. При зустрічі ми з ним завжди віталися"). Дієслова зустрічати, вітати – перехідні, а зустрічатись, вітатись – неперехідні. Дієслово турбували – прямо-перехідне ("Останні події нас дуже турбували"), а турбуватись – непрямо-перехідне ("Батьки турбувались про своїх дітей") [14; с. 399].

Перехідні й неперехідні дієслова часто можуть розрізнятися між собою також суфіксами. Так, наприклад, суфікс -й- надає дієслову перехідного значення (білити, зеленити, синити), а суфікс -і- – неперехідного (біліти, зеленіти, синіти): білити хату, синити матерію і там щось біліє, зеленіє ліс, синіє небо.

Теперішні дієслова з часткою -ся (-сь) утворилися з колишніх перехідних. У давньоруській мові перехідні дієслова керували зворотним займенником -ся зі знахідним відмінком. Цей займенник виконує функцію самостійного члена речення і відповідав на питання кого? що?, наприклад: купаюся, миюся. Але пізніше у всіх східнослов'янських мовах слово ся втратило значення самостійного члена речення і перетворилося на частку, яка згодом злилася з дієсловом: купаюся, миюся.

В українській мові після голосного звука частка -ся стала скорочуватися в -сь (змагатись, купаюсь, привітались), після приголосного ж вона звичайно зберігалася без змін, хоч зрідка у минулому часі дієслів чоловічого роду вживається -сь і після звука в, який в українській мові належить до сонорних приголосних і в позиції після голосного перед іншим наступним приголосним вимовляється, як у: "Андрій поспішавсь додому" [7; с. 43].

Отже, в українській мові в категорію стану входять активний, пасивний та зворотно-взаємний стани. Кожен з цих станів залежить від різних факторів

української мови, наприклад перехідності / неперехідності, а також потребують правильного фомування іменників після них.

Висновки до розділу 1

Категорія стану – це граматична категорія, яка виражає відношення між дією, дійовою особою (суб'єктом дії) і предметом (об'єктом), на який спрямована дія. Це граматична категорія дієслова, яка визначається за допомогою спеціальних форм граматичних зв'язків дієслова із словами, що позначають реальний суб'єкт та об'єкт дії.

Загалом одними з найбільш вживаними серед різних мов станами вважають активний, пасивний, каузативний, зворотній, взаємний та середній стани. У корейській мові активний, пасивний та каузативний зв'язок серед них є обов'язковою граматичною категорією.

Як було зазначено вище, стани української мови ми визначали за працями О. О. Шахматова, де розглядається три стани дієслова: активний, пасивний і зворотний. Зворотний стан або зворотно-середній, в свою чергу, поділяється на кілька станів, а саме власне-зворотний, загально-зворотний, непрямо-зворотний, безоб'єктно-зворотний, взаємно-зворотний.

Категорію стану визначали багато лінгвістів, тому досі є багато поглядів на цю тему та класифікацій станів. Проте, для написання цієї роботи ми брали найпоширеніші теорію та аналіз цієї теми, за якими найчастіше класифікують стани у сучасній лінгвістиці.

Активний та пасивний стани вважають найбільш використовуваними, тому їм зазвичай надається найбільше уваги. Активні й пасивні конструкції в тих мовах, де є станова протистава, показують ту саму ситуацію, але під двома різними кутами зору, і тому ці конструкції не повністю семантично

тотожні. Активні конструкції передають дію або подію відносно її суб'єкту і стосовно до нього, тобто як вплив, що його здійснює певний суб'єкт, названий або неназваний у реченні. Пасивні конструкції передають таку ж саму дію / подію у зв'язку з її об'єктом і стосовно до нього, тобто як вплив, що його зазнає певний об'єкт, обов'язково названий у реченні. Присудки активної та пасивної конструкцій – це дві граматичні форми того самого дієслова, а тому в цих мовах категорію стану визначають як морфологічну категорію дієслова.

Логічні відношення суб'єкта і об'єкта в активному реченні можуть збігатися з граматичними; дієслово виражає значення активної дії, спрямованої на самостійний об'єкт. Однак такі ж логічні відношення можна передати в іншому граматичному оформленні, а саме пасивною дією.

У пасивних реченнях показується та ж ситуація, проте з іншої точки зору. Відповідно пасивний стан це варіація способу передачі інформації активної конструкції.

У активному реченні, що суб'єкт є виконавцем дії; пасивний стан відображає дію спрямовану на суб'єкта, тому в ньому акцент робиться на процесі дії, а також результаті діяльності.

Каузативний стан зображує причинно-наслідкові відношення, які найчастіше виражені дією між живими істотами, де один з компонентів змушує іншого вчинити певну дію, чи перейти в певний стан. Більшість вчених вважають цю конструкцію особливою формою, тобто двокомпонентною структурою, де суб'єкти виконують дві ролі – суб'єктну та об'єктну. Терміном «каузація» позначають причинно-наслідковий зв'язок між двома ситуаціями (одна ситуація породжує іншу).

В каузативних конструкцій часто відносять конкретні умови, у яких здійснюються будь-які явища, процеси, події, факти, які сприяють відповідній дії, викликають певний стан. Усі мови по-різному виражають

причинно-наслідковий зв'язок, і він не завжди виділяється у категорію стану, відповідно на відміну від корейської, каузативні речення в українській мові не сприймаються як каузативний стан. Зазвичай це просто певні лексичні форми дієслова, інколи причинно-наслідкові зв'язки також можуть проявлятися і морфологічними засобами або граматичними формами.

Каузативні відносини є універсальними, оскільки більшість дій є спричинені або мотивовані чимось, і немає явищ без причин і наслідків. Суб'єкт встановлює причинно-наслідкові зв'язки між певними ситуаціями в процесі з'ясування залежності даного предмета або явища від інших.

Також, як було сказано вище, хоч зазвичай стан проявляється через дієслово або присудок та його форму, стан вказує на положення суб'єкту та об'єкту в реченні, який зазвичай позначають іменником. Тому також важливо знати правильну форму суб'єкту та об'єкту, і оформляти правильними частками відповідного відмінка. Пасивні речення часто можуть розмивають фокус на виконавця. Суб'єкт та об'єкт можуть бути не завжди чітко вказані. Інколи це використовується навмисно, якщо певна інформація невідома або її хочеться приховати. Також у пасивних реченнях суб'єкт або об'єкт можуть упускати, щоб акцентувати увагу на результаті.

Тому, виходячи з вище сказаного, значення дієслівного стану тісно пов'язане з семантикою дієслова і виявляється в синтаксичних зв'язках його з іншими словами.

Зворотно-середнім станом виражається дія суб'єкта, який не визначається як самостійний об'єкт, а спрямовується на самого діяча чи характеризує його через неназваний об'єкт. Усі дієслова зворотно-середнього стану утворюються від перехідних і формальним показником цього стану є постфікс -ся.

У першому розділі, ми дали повну та конкретну характеристику та визначення категорії стану. Також ми розглянули різні погляди вчених на цю

категорію та її відображення у різних мовах. Проаналізувавши класифікацію, ми дали коротку характеристику кожного стану, які також детальніше розглядатимуться у другому розділі. У цьому розділі було досліджено загальні особливості категорії стану в корейській та українській мовах.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КАТЕГОРІЇ СТАНУ В КОРЕЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ, ЇХНІ СХОЖОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ

2.1 Характеристика активного та пасивного станів у корейській мові

Стан – це граматична форма, що стосується напрямку руху, пов’язаного з дієсловом. Він принципово пов’язаний з дієсловом і представляє зв’язок між підметом та об’єктом дієслова, не змінюючи його значення, наприклад активний, пасивний та каузативний [8; с. 381].

능동태 – активний стан, який використовується у більшості випадків, в корейській мові і є цілком зрозумілим людям, які вивчають мову, відповідно проблеми з вивченням цієї форми не так багато, і труднощі виникають саме з розумінням пасивного та каузативного станів.

Дієслово в пасивному стані (수동태 або 피동태) висловлює дію, яку відчуває особа (або предмет) з боку іншої особи (або предмета). Особа, яка відчуває дію в реченні є підметом і оформляється частинками називного відмінка. Особа, яка є джерелом дії, оформляється часткою – 에게.

Пасивний стан виглядає як відносини, в яких суб’єкт є метою (대상) дій певного виконавця (동작주), тобто суб’єкт (대상) – прислівник (동작주) та предикат (행위 피동사). Іншими словами, оригінальний об’єкт стає новим суб’єктом, представляючи дію, отриману від оригінального суб’єкта [59; с. 9].

Пасивний стан в корейській мові показує, що

- підмет піддається дії з боку іншої особи або предмета

- або, що в результаті певної дії воно знаходиться в якомусь певному стані [44; с. 21]. Наприклад:

Актив: *저는 티비를 껐어요.* – Я вимкнув телевізор.

Пасив: *티비가 꺼져 있어요* – Телевізор вимкнений.

В корейській мові немає універсального способу утворення пасивного стану, і необхідно підбирати відповідний спосіб для кожного слова. Відповідно у студентів, які вивчають корейську мову з'являються проблеми не лише з розумінням використання стану, а й правильним його формуванням.

Спочатку необхідно розглянути випадки використання пасивного стану. Активний стан показує історію та надає їй динамічного потоку. Однак, не обов'язково в кожному реченні вживати активний стан. Перш за все, якщо необхідно наголосити на об'єкті дії, доречно вжити пасивний стан:

한국 중부지역을 강타한 폭우로 80 명 이상이 사망하고 11 명이 실종되었다. – Понад 80 людей було вбито, ще 11 зникли безвісти внаслідок проливних дощів у центральних районах Кореї.

Це речення має на меті підкреслити кількість загиблих та зниклих безвісти, тому пасивний стан буде доцільним.

Навіть якщо об'єктом вчинку є відома людина, це підкреслюється використанням пасивного стану. Мало хто повідомить про розстріл ізраїльського прем'єр-міністра Іцхака Рабина, як про це розповідається у першому прикладі:

급진 유태계 학생 운동가가 이츠하크 라빈 이스라엘 수상을 저격 살해했다 – Радикальний студент-активіст застрелив і вбив прем'єр-міністра Ізраїлю Іцхака Рабина.

Навпаки, речення: *"이츠하크 라빈 이스라엘 수상이 급진 유태계 학생 운동가에 의해 피격, 사망했다.* – Ізраїльського прем'єр-міністра Іцхака

Рабина застрелив і вбив радикальний студент-єврей активіст." – набагато сильніше впливає на новини.

Людина, яка стріляла не тільки ще не встановлена, але й його відомість не можна порівняти з прем'єр-міністром Рабином. І само собою зрозуміло, що важливою частиною історії є те, що ізраїльського прем'єр-міністра застрелили, а не те, хто його застрелив. Якби хтось почув новину і сказав своїм друзям чи родині про це, хто сказав би:

급진 유태계 학생 운동가가 라빈 이스라엘 수상을 저격했다. – Радикальний студент-активіст-активіст застрелив прем'єр-міністра Ізраїлю Рабин.

Більшість сказали б, що *"라빈 이스라엘 수상이 저격되었다. – Прем'єр-міністра Ізраїлю Рабіна застрелили."*

Як показано в попередньому прикладі, пасивний стан може бути ефективним не лише при акцентуванні уваги на предметі дії, а й у ситуаціях, коли виконавець невідомий або не потребує уточнення, або при спробі внести різноманітність у речення новин [39; с. 32].

Чому не можна писати речення в пасивній формі? Іноді пасивні речення корисні. Однак значення всього речення може бути неоднозначним, оскільки особа, яка виконувала дію, відсутня або висловлена неявно. Звичайно, важко точно передати зміст тексту.

Дієслово визначає чи стан активний, чи пасивний. Дієслово – це вираз руху чи дії предмета. В активних реченнях суб'єкт щось робить, а в пасивних – суб'єкт чомусь підпорядковується. Як вже говорилося раніше, пасивні речення розмивають фокус на виконавця. Суб'єкт та об'єкт чітко не ідентифіковані. Тому це використовується навмисно, коли ми не впевнені в логічних доказах або коли намагаємося уникнути відповідальності за точність власних речень.

Пасивні речення поширені в наукових роботах та доповідях. Це стирає існування людини, яка проводила дослідження, надмірно реагуючи, і створює у читача враження, що експеримент проводився сам по собі, наприклад: *"실험 참가자들이 ~한 방식으로 선발되었고 – Учасники були відібрані однаково", "결과는 ~하게 분석되었다 – Результати проаналізовано"*, тощо [45; с. 15].

Тому часто доречніше, і навіть правильніше буде використовувати пасивний стан. Приклад деяких пасивних речень, з якими ми стикаємось щодня, які було змінено на активні. Загалом легко можна побачити, що в деяких реченнях краще вживати саме пасивну форму дієслова.

회의는 오전 10 시에 개최될 예정이다. → 회의 시간은 오전 10 시입니다.
– *Зустріч відбудеться о 10:00 → Ми проведемо зустріч о 10:00.*

스탠리 코헨 박사에 의해 발견되어 → 스탠리 코헨 박사가 발견하여. –
Винайдено доктором Стенлі Коеном → Доктор Стенлі Коен винайшов.

틴트를 바른 학생들이 쉽게 발견되었다. → 틴트를 바른 학생들을 쉽게 볼 수 있다. – Студентів, які носили тінт, було легко побачити. → Ви можете легко бачити студентів із нанесеним тінтом.

Спробуємо виправити фразу, яка часто розміщується в Інтернеті.

상의가 작다는 의견이 계셔서 5000 원 할인되어 하의만 별도 판매합니다.
→ 상의가 작다는 의견이 있어서 5000 원 할인해서 하의만 별도 판매합니다.
– *Існує думка, що верхня частина невелика, тому ми продаємо лише нижню частину за ціною, зниженою на 5000 вон. → Існує думка, що верх невеликий, тому ми продаємо лише низ і робимо знижку 5000 вон.)* [50; с. 34].

Експерти, як східні, так і західні, говорять про переваги активного стану. Науковці та журналісти, які прагнуть правильно писати, також наголошують

на тому, що слід уникати пасивного стану, оскільки це обхідний вираз, який затьмарює фокус письма.

Однак бувають випадки, коли пасивний стан ефективно використовується в письмовій формі. Наприклад, коли ви не знаєте, хто є виконавцем, коли не хочете розкривати виконавця, коли виконавець не є людиною і т.д.

아침에 일어나 뜰을 보니 200 년이 넘은 고목이 베어지고 나무의 밑동만 남았다. 누가 잘랐는지 알 수 없는 노릇이다. – Коли я прокинувся вранці і зазирнув у двір, то побачив, що дерева, яким було понад 200 років, було зрубано і залишилася лише основа дерев. Важко знати, хто їх зрубав.[41; с. 131].

Далі хороший приклад правильного використання пасивного стану у "자전거 여행 1" Кім Хуна:

된장의 친화력은 크고 깊다. 냄비 속에서 끓여지는 동안, 냉이는 된장의 흡인력의 자장 안으로 끌려 들어가면서 또 거기서 저항했던 모양이다. 냉이의 저항 흔적은 냉이 속에 깊이 숨어 있던 봄의 흙냄새, 황토 속으로 스미는 햇빛의 냄새, 싹이 터 오르는 풋것의 비린내를 된장 국물 속으로 모두 풀어내 놓는 평화를 이루고 있다. – Спорідненість з соєвої пасти велика і глибока. Киплячи в горщику, Ненгі зтягувався в магнітне поле притягання соєвої пасти і там чинив опір. Сліди опору Ненгі мирні, виділяючи запах весняної землі, запах сонячного світла в жовту глину і запах проростаючої зелені в суп із соєвої пасти. [32; с. 103].

Письменник Кім Хун, який був у поїзді на велосипеді, побачив миску холодного супу з соєвої пасти ранком весни і переклав свої думки на письмо. У цій статті Ненгі є головним героєм. Роль головного героя Ненгі також добре показана в пасивних реченнях, таких як "киплячи в горщику" та "зтягувався у магнітне поле".

Пасивний стан у корейській мові формується кількома різними способами. Перший спосіб – це морфологічне формування, у якому вставляється суфікс утворення -오-, -히-, -리-, -기- в активне дієслово, тобто спосіб деривації у похідне слово. Пасивні утворення з суфіксами -오-, -히-, -리-, -기- називаються похідними або монотипними пасивними (короткі пасивні). Цей спосіб також називають синтетичним.

Другим способом є синтаксичний, а саме додавання допоміжного дієслова -아/-어 지다 або -게 되다 до кореня дієслова для позначення пасивного стану. Це називається синтаксичним або довгим пасивом. Також є лексичний спосіб утворення, в якому слово просто замінюється лексичним відповідником, наприклад 주다 – 받다.

Крім того, дієслово, яке пов'язується з іменником та -하다 може змінюватися на -당하다, -받다, -되다, утворюючи пасивне дієслово.

시작하다 – починати → 시작되다 – починатися;

사용하다 – використовувати → 사용되다 використовуватися;

정리하다 – упорядковувати, наводити порядок → 정리되다 – впорядковуватись, приводитися в порядок.

나는 종이를 자르기 위해 가위를 사용한다. – Я використовую ножниці щоб порізати папір. → 종이를 자르기 위해 가위가 사용된다. – Ножниці використовуються для різання паперу.

선생님은 수업을 시작했다. – Вчитель почав урок. → 수업이 벌써 시작되었다. – Урок вже почався.

제가 그 청원서를 거절해야 했다. – Я був вимушений відмовити тій петиції. → 네 청원서는 7 번을 거절당했다. – Я отримав відмову своїй петиції вже 7 разів. [48; с. 21].

Варто звернути увагу, що не кожне дієслово, в складі якого є 하다 є складним (тобто утворений шляхом складання іменника і 하다). Наприклад, дієслово 정하다 – «визначати», «встановлювати», не є складовим. Від таких дієслів пасивна форма буде утворюватися за допомогою -지다:

정하다 → 정해지다 (визначатися, встановлюватися).

Відповідно слова, які можуть прийняти пасивну форму за допомогою допоміжного слова -지다 виділяються в окрему групу, яку, на жаль, не можна охарактеризувати конкретними правилами. Кілька прикладів таких дієслів:

깨다 – розбити → 깨지다 – розбитися (깨어지다 довша форма пасиву);

만들다 – зробити → 만들어지다 – бути зробленим;

보내다 – відправити → 보내지다 – бути відправленим.

Тому важливо знати конкретні слова, які використовуються саме з цією формою пасиву, для правильного його вживання. Наприклад:

내가 좋아하는 꽃병이 깨졌습니다. – Розбилася моя улюблена ваза.

속상했던 마음이 이제 다 풀어졌다. – Зараз мої засмучені почуття зникли.

학술 조사단에 의해 역사의 새로운 사실이 밝혀졌다. – Новий історичний факт було відкрито академічною науковою групою.

Також слова, які закінчуються на 나다 змінюються на 내다. Наприклад:

끝내다 – закінчити → 끝나다 – закінчений;

나타나다 – виявитися → 나타내다 – виявити;

드러나다 – з'явитися, показатися → 드러내다 – виявити, знайти.

수업을 끝내다. – Закінчити урок. → 수업이 끝났다. – Урок завершився.

Такі слова дуже тісно пов'язані з категорією перехідності / неперехідності.

Прийнято називати дієслова пасивного стану 피동형, а саме ті, які утворюються за допомогою суфіксів -이-, 히-, -리-, -기-, тобто 피동 접사 – пасивних суфіксів. Дієслова, до яких додаються афікси -받다, -당하다, -되다 іноді не називають пасивними дієсловами. Також існує місце для дискусії, чи можна вживати слово -지다, -되다 у синтаксичному пасивному виразі із використанням допоміжних дієслів як чисте пасивне значення [29; с. 124].

Важливо відзначити, що не з кожним дієсловом можна використовувати ці суфікси. Кожному окремому дієслову відповідає певний суфікс, вибір якого не регулюється певним правилом. Тому пасивні дієслова необхідно вивчити як окремі самостійні слова.

Від деяких однакових на вигляд, але різних за значенням дієслів (напр. 쓰다 в значенні «писати» і в значенні «використовувати») пасивна форма буде утворюватися по-різному. 쓰다 (писати) -> 써지다 (писатися), 쓰다 (використовувати) -> 쓰이다 (використовуватися) [40; с. 46].

Тому, щоб грамотно утворити пасивну форму від дієслів, потрібно не просто запам'ятати закономірності її утворення, але ще й знати, від якого дієслова можна утворити пасивну форму за допомогою суфіксів -이-, -히-, -리-, -기-, а від якого дієслова вона буде утворюватися за допомогою -지다. Зазвичай більшість запам'ятовує пасивну форму, як окреме дієслово, однак

знання закономірностей освіти пасивної форми значно спрощує її сприйняття і запам'ятовування.

Також при вивченні пасивного стану важливо правильно вивчити використання спеціальних суфіксів: -오-, -히-, -리-, -기-, і для цього теж були виділені певні особливості.

Суфікс -오- приєднується:

1) 보다, 쓰다, 뜨다, 짜다, 바꾸다, 쏘다 – дієслова, основа яких закінчується на голосний;

2) 덮다, 짚다, 놓다, 쌓다 – дієслова з закінченням основи ㅍ, ㅎ;

3) 깎다, 꺾다, 볶다, 낚다, 섞다, 엮다, 닦다 – дієслова на ㅍ у патчимі;

4) 차다, 파다 – дієслова, де основа, в якій остання буква ㅌ змінюється на ㅎ (напр. 채 이다).

Відповідно будуть утворюватися такі пасивні дієслова, як:

보다 – бачити → 보이다 – бачитися, виднітися;

바꾸다 – змінювати → 바뀌다 – змінюватися;

놓다 – розмістити → 놓이다 – розміститися;

섞다 – змішувати → 섞이다 – змішуватися;

덮다 – накрити → 덮이다 – накритися.

Суфікс -히- приєднується:

1) 먹다, 박다, 엮다, 굶다, 읽다 – дієслова, основа яких закінчується на ㄱ;

2) 잡다, 엮다, 뽑다, 접다, 꼬다, 굶다, 밟다, 입다, 씹다 – дієслова на ㅂ;

3) 꽃다, 잇다, 엮다, 맺다 – дієслова на ㅈ;

З суфіксом -히- утворюватимуться такі дієслова:

잡다 – ловити → 잡히다 – бути зловленим;

밟다 – наступити → 밟히다 – бути наступленим;

막다 – заблокувати → 막히다 – бути заблокованим;

닫다 – закрити → 닫히다 – бути закритим, зачиненим;

잊다 – забути → 잊히다 – бути забутим.

Суфікс -기- приєднується:

1) 벗다, 씻다, 빼앗다, 앓다, 쫓다, 찢다, 닫다, 믿다, 뜯다 – дієслова, основа яких закінчується на ㅅ, ㅈ;

2) 감다, 심다, 담다 – дієслова на ㅁ;

3) 안다, 끝다 – дієслова на ㄴ.

Пасивні дієслова з суфіксом -기-:

담다 – покласти → 담기다 – бути покладеним;

잠그다 – зачинити → 잠기다 – бути зачиненим;

안다 – обіймати → 안기다 – бути обійнятим;

씻다 – мити → 씻기다 – бути помитим.

Суфікс -리- приєднується:

1) 팔다, 깔다, 달다, 걸다, 밀다, 끝다, 갈다, 풀다, 헐다, 털다, 몰다, 날다, 물다, 쓸다, 뚫다, 붙들다, 흔들다 – дієслова, основа яких закінчується на ㄹ;

2) 바르다, 누르다, 자르다, 가르다, 찌르다, 부르다, 조르다, 따르다, 어우르다 – неправильні дієслова групи 르, в яких опускається — і додається 르;

3) 듣다, 신다 – неправильні дієслова групи ㅅ, в яких ㅅ замінюється ㅆ і додається 리.

Приклади пасивних дієслів з суфіксом -리-:

열다 – відкрити → 열리다 – бути відкритим;

듣다 – чути, слухати → 들리다 – бути почутим, чути;

자르다 – різати → 잘리다 – бути відрізаним;

뚫다 – пробити → 뚫리다 – бути пробитим [35; с. 196].

Пасивна форма дієслова використовується для того, щоб висловити дії, які відбуваються над якимось об'єктом, виступаючим в ролі підмета в реченні. Таким чином, іменник, що позначає цей об'єкт, будуть оформляти частки, які оформляють підмет. Тобто 이 / 가 або 은 / 는 (в залежності від контексту).

교실이 깨끗이 정리됐다. – Клас був чисто прибраний.

시간이 정해졌다. – Час був визначений [54; с. 12].

Якщо в реченні згадується предмет або особа, за допомогою якого над суб'єктом (підметом) вчиняються дії, то іменник, що позначає цей предмет/особу, оформляється частками -에 (для неживих предметів) або -에게 (для живих осіб).

도둑은 경찰에게 잡혔다. – Злочин був пійманий поліцейським / поліцією.

문이 바람에 닫혔다. – Двері були зачинені вітром.

Особа, яка є джерелом дії, оформляється часткою -에게. Наприклад:

나는 개에게 물렸어요. – Я був укушений собакою [56; с. 447].

Також дієслово в пасивному стані може виражати дію, яка відбувається самостійно без участі будь-якої особи (або предмета). В цьому випадку, такі дієслова перекладатимуться на українську мову пасивними дієсловами (часто дієсловами з закінченнями на -ся, -сь або на -но, -то) . Наприклад:

음악이 잘 들립니다. – Музику чути добре.

Також у корейській мові є поняття середнього стану *중동태*, який вважається чимось середнім між активним та пасивним станами. Він вживається відносно речень, у яких не до кінця зрозуміло активне це речення, чи пасивне. Він поділяється на зворотний (стан дії або руху спрямованої на себе), взаємний (стосується дії направленою один на одного) та антикаузативний (каузована дія стається сама по собі без каузатора). Проте цей стан відноситься до іноземних мов та не виділяється у окремий стан у корейській мові.

Отже, вживання пасивного стану може бути доречнішим у певних реченнях, проте важливо знати як його правильно використовувати та яким чином правильно формувати пасивні дієслова.

2.2 Характеристика каузативного стану у корейській мові

У лінгвістиці каузатив – це стан, який вказує на те, що суб'єкт або змушує когось, або щось інше робити або бути чимось, або спричиняє зміну стану невольової події. Як правило, це вводить нову причину у перехідне речення, причому оригінальний суб'єкт стає об'єктом [22; с. 160].

Терміном «каузація» позначається причинно-наслідковий зв'язок між двома ситуаціями (одна ситуація породжує іншу). Категорія каузативності,

будучи безпосередньо пов'язаною з причинно-наслідковими відносинами в людському житті і комунікації має активну роль. Каузативні відносини є універсальними, оскільки будь-яка дія є мотивовано і обумовленою будь-якої причиною і не існує явищ без причин і наслідків. Суб'єкт встановлює причинно-наслідкові зв'язки між явищами дійсності в процесі з'ясування залежності даного предмета або явища від інших. Як справедливо зазначає Є.А. Дадуева, саме конструкції з каузативного дієсловами відносяться до основних засобів вираження каузативного значення в сучасній корейській мові [19; с. 183].

А.А. Холодович в своїй роботі по граматиці корейської мови стверджує, що “в сучасній корейській мові найбільш вживаними граматичними способами утворення функціональних форм слова є аффіксація і службові слова. Відповідно до цього розрізняються прості (синтетичні) і складні (аналітичні) форми” [20; с. 320].

У корейській мові виділяються три способи вираження каузативності: синтетичний, аналітичний та змішаний. При синтетичному способі граматичними показниками каузативних відносин служать суфікси -오-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추-; аналітичному способу характерне утворення каузативної форми в результаті приєднання до основи дієслова закінчення 게 або 도록 і допоміжного дієслова 하다 (기다리게 하다, 참석하도록 하다).

나는 공부를 한다. – Я вчуся. → 부모님이 나에게 공부를 하게 한다. – батьки змушують мене вчитися.

집이 불에 탄다. – Будинок горить. → 강도가 집을 불에 타게 한다. – Грабіжник підпалив будинок.

У корейській мові каузатив теж може бути утворений двома способами, в залежності від того, що ми хочемо сказати. Якщо ж мається на увазі створення умов, ініціювання виконання дії іншим суб'єктом, то

використовується складений присудок -게 하다 / 만들다. З складеними дієсловами на 하다 так само може бути використане дієслово 시키다, яке займає місце 하다 [34; с. 65].

Розглянемо приклад:

친구가 저에게 배를 먹인다. – Друг годує мене грушею.

Каузатор 친구가 вживається в називному відмінку; каузований (або спонукований) суб'єкт 저에게 має форму давального відмінка; семантичний об'єкт дії 배를 вживається у знахідному відмінку; дія виражена каузативним дієсловом 먹이다, утвореним шляхом додавання до основи дієслова 먹다 (є, їсти) суфікса 이: 먹 + 이.

При утворенні таких конструкцій до значення вихідного дієслова додається значення каузації, яка зазвичай перекладається словами «робити так, щоб...», «змусити робити (що-небудь)» [58; с. 664].

Крім синтетичного і аналітичного способів існує і «змішаний» спосіб утворення каузативних відносин в корейській мові. Назва способу обумовлена тим, що при цьому способі каузативна форма утворюється двома шляхами. По-перше, каузатив передається самостійною лексевою 시키다.

Приклад:

그는 나에게 책을 읽으라고 시켰다. – Він змусив мене читати книгу.

Також, каузатив утворюється в результаті приєднання до іменника допоміжного дієслова 시키다. Наприклад, іменник 공부 (навчання) і допоміжне дієслово 시키다 (примушувати) утворюють каузативне дієслово 공부시키다 (змушувати вчитися). Важливо відзначити, що допоміжне дієслово 시키다 утворює каузативну форму тільки від таких іменників, які

здатні утворювати похідні дієслова шляхом приєднання до допоміжного дієслова 하다 (공부 + 하다; 연습 + 하다; 이해 + 하다 та ін.) [36; с. 211].

Розглянемо приклади:

경찰관은 남자에게 음주 운전이 왜 위험한지를 이해시켰어요. – Поліцейський змусив чоловіка зрозуміти, чому водіння в нетверезому стані небезпечно.

선생님은 지각한 학생들에게 청소를 시켰다. – Учитель, змусив прибирати студентів, які запізнилися.

아, 너무 피곤해서 말시키지 마. – Ах, я так втомився, не змушуй мене говорити.

그 사람이 나를 슬프게 했어요. – Він мене засмутив.

학생들에게 책을 읽게 했어요. – Студентів змусили читати книгу.

Таким чином, ми можемо зробити висновок про те, що каузативні дієслова, будучи основним засобом вираження каузативності в мові, визначаються як дієслова, які мають граматичне значення "змусити", "дати можливість", "веліти", "попросити допомогти", "дозволити", "заборонити", "дати об'єкту вчинити дію або перейти в новий стан" [11; с. 174].

Основною функцією каузативного дієслова є спонукальна функція, оскільки каузатор прагне впливати на об'єкт, спонукати його виконати будь-яку вимушену дію.

Ця форма дієслова / прикметника показує, що одна людина або предмет змушує іншу людину або предмет здійснювати деякі дії або надає фізичний вплив на певну людину / предмет, що призводить до здійснення певної ситуації. Іншими словами, одна людина або предмет ініціює дії, які відбуваються іншою людиною / предметом (або сам здійснює ці дії над ним),

стає причиною цих дій. Звідси і назва "каузатив" (англ. causative "причинний") [52; с. 22].

Приклади каузатива в українській мові: "одягати" або "змушувати одягатися", "годувати" або "примушувати їсти", "смішити" або "змушувати сміятися". При цьому, коли ми говоримо "одягати", то найчастіше припускаємо безпосередній вплив одного суб'єкта на іншого з метою одягнути на нього одяг (хоча слово може використовуватися і в переносному значенні – "надавати / купувати комусь одяг"). У той час як словосполучення "змушувати одягатися" швидше народжує в думках образ дбайливої мами, суворо загрожує пальцем пустотливому дитині, натягує теплу шапку, шарф і рукавиці. Тут один суб'єкт створює умови для того, щоб другий суб'єкт вчинив якісь дії, в такому випадку, вдягнувши на себе одяг.

Друга форма створення каузативних дієслів (사동형) це додавання суфіксів -오-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추-. Вони дуже схожі на суфікси пасивної форми, і точно так само можуть бути приєднані не до кожного дієслова/прикметника. Існують лише деякі закономірності приєднання даних суфіксів, чіткі правила, на жаль, вивести неможливо. Слід зазначити, що у деяких дієслів пасивна і каузативного форма збігаються (напр.: 보이다 – і «виднітися», і «показувати», 들리다 – і «чути» і «давати послухати»), а у деяких – розрізняються (напр.: 먹히다 – «бути з'їденим», але 먹이다 – «годувати»). Тому необхідно бути уважним при вивченні цих дієслів [43; с. 121].

Закономірності приєднання суфіксів:

- 1) Суфікс -오- приєднується переважно до основ, що закінчуються на голосні, а так само іноді до основ, що закінчуються на ㄱ, ㅍ.

녹다 – плавитися, танути → 녹이다 – плавити, розтоплювати;

보다 – дивитися → 보이다 – показувати;

높다 – високий → 높이다 – підвищувати.

2) Суфікс -히- приєднується переважно до основ, що закінчуються на ㄱ, ㄷ, ㅂ.

입다 – надягати → 입히다 – одягати;

읽다 – читати → 읽히다 – змушувати читати;

앉다 – сидіти → 앉히다 – садити.

3) Суфікс -리 - приєднується переважно до основ, що закінчуються на ㄹ, а так само до змінюваних основ, що закінчуються на ㄷ.

울다 – плакати → 울리다 – змушувати плакати;

듣다 – чути, слухати → 들리다 – змушувати слухати / давати слухати.

4) Суфікс -기- приєднується переважно до основ, що закінчуються на ㄴ, ㄹ, ㅅ.

신다 – взувати → 신기다 – взувати кого-небудь;

웃다 – сміятися → 웃기다 – смішити.

5) Порядок приєднання суфіксів -우-, -구-, -추- досить складний, щоб можна було вивести певні закономірності. Втім, можна відзначити, що до основ, що закінчуються на ㅈ в основному буде приєднуватися -추-.

Наприклад:

낮다 – бути низьким → 낮추다 – знижувати;

맞다 – підходити, бути правильним → 맞추다 – вгадувати, прилаштовувати [57; с. 29].

Іменник, суб'єкт, який змушують виконувати дію / приймати стан, або іменник, що виражає суб'єкт над яким здійснюють дію, можуть оформляти часткою -에 (для неживих предметів) / -에게 (для людей / тварин), і також -을 / -를.

-에 / -에게 використовується в разі, коли у дії, зробленою над суб'єктом, або дії, яке суб'єкт змушують робити, є об'єкт. Наприклад:

엄마가 아이에게 옷을 입혔다. – Мати одягнула на дитину одяг.

엄마 – суб'єкт 1, 아이 – суб'єкт 2, 옷 – об'єкт.

-을 / -를 використовується в разі, коли такий об'єкт відсутній.

나를 웃기지 마요. – Не сміши мене.

아이를 무릎에 앉혔다. – Дитину посадили на коліна [55; с. 113].

Крім вищезазначених правил утворення каузативу, існують і винятки, такі як слова:

일다 – піднятися, вставати → 일으키다 – змусити підняти, спричинити;

없다 – відсутній → 없애다 – видалити, ліквідувати, змусити зникнути;

젖다 – мокнути → 적시다 – намочити;

숙다 – нахилитися → 숙이다 – нахилити.

Також при утворення та використанні пасивного та каузативного станів у корейській мові, студенти часто можуть стикатися з проблемою розрізнення цих двох станів, наприклад через те, що і у пасиві, і у каузативі

суфікси -오-, -히-, -기-, -리- збігаються, а закінчення та суфікси можуть поєднуватися.

Наприклад візьмемо дієслово 잊다 – забути. Воно може перетворитися у пасивне дієслово 잊히다 – бути забутим, за допомогою пасивного суфіксу -히-. Також ми можемо утворити пасив за допомогою частки -어 지다 – 잊어 지다, ця форма теж є правильною, але майже не використовується. Формуючи каузатив, використовуватиметься частка -게 하다, утворюючи дієслово 잊게 하다 – змусити / дозволити комусь щось забути.

Також можна поєднувати пасивний та каузативний стан. Наприклад дієслово 숨다 – ховатися. Це слово можна перетворити у каузативне дієслово 숨기다 – приховати щось, дозволити щось приховати, якщо додати суфікс -기-. А також, поєднавши 숨기다 з пасивним закінченням -어 지다 ми отримаємо 숨겨 지다 – стати кимось прихованим.

Проте бувають і більш складні випадки, такі як дієслово 묻다 – заривати, закопувати (це дієслово відповідає правилу регулярного відмінювання). Утворюючи пасивний стан, до дієслова додаватиметься суфікс -히-, формуючи дієслово 묻히다 – бути закопаним. Також пасив можна утворити формою -어 지다 – 묻어 지다, проте цей варіант не часто використовується. І відповідно каузативною формою буде 묻게 하다 – змусити / дозволити комусь щось закопати (каузативна форма з -게 하다).

До того ж, дієслово 묻다 має інше значення – замазатись, замаститись. У випадку з цим дієсловом, його форма 묻히다 буде утворюватися вже за допомогою каузативного суфіксу -히- та означатиме намазувати, вимастити. Також це дієслово може вживатися у обох станах – 묻혀 지다, утворюючись

за допомогою каузативного суфіксу -히- та пасивного закінчення -어 지다, та мати значення – бути замазаним чимось через когось.

Не забуватимемо також про значення слова 묻다 як запитувати, це дієслово не має пасивної форми. Теоретично, воно повинно бути 물어지다 у пасивній формі, але таке дієслово не використовується. Натомість, могла б використовуватися форма 물음을 받다, проте такий вираз звучить незвично. Відповідно найчастіше пасив цього слова вживається як 질문을 받다, тобто отримати запитання, бути запитаним. Проте є також каузативна форма, а саме 물어보게 하다: змусити / дозволити комусь щось запитати. (Теоретично це має бути слово 묻게 하다, використовуючи каузативну форму з - 게 하다, але такий вираз легко можна сплутати з попередніми дієсловами 묻다).

Таких прикладів зустрічається багато, особливо беручи до уваги явище полісемії у корейській мові, тому необхідно частіше практикувати правильне вживання пасивних та каузативних форм дієслів.

В корейській мові дієслова можуть мати перехідну (자동사) та неперехідну форму (타동사). Форма каузативу схожа за формуванням до пасиву, проте формується не лише від перехідних слів, а може утворюватися від непохідних та прикметників. Усі пасивні дієслова неперехідні, а каузативні – перехідні.

Неперехідні дієслова – це дієслова, значення яких присудок впливає лише на предмет. У слові 자동사 "자" означає "сам по собі", і це говорить про те, що цьому дієслову не потрібен об'єкт. Це вимагає лише від суб'єкта створити ціль речення. Наприклад:

철수가 운다. – Чольсу плаче.

물이 흐른다. – Вода тече.

Як можна побачити, слова "плаче", "тече" відображають рух, вони відповідають лише за розповідну функцію суб'єкта речення. Подібно до цього, дієслово, що вимагає лише підмета, називається неперехідним дієсловом. Тому усі пасивні дієслова є неперехідними дієсловами.

Приклади неперехідних дієслов:

(꽃이) 피다 – цвісти;

(아이가) 울다 – плакати.

І також пасивних неперехідних дієслів:

(경치가) 보인다 – виднітися;

(도둑이) 잡히다 – бути спійманим;

(소리가) 들리다 – бути почутим.

Неперехідні дієслова – це дієслова, які позначають значення присудка, що впливає на суб'єкти і навіть на об'єкт. У слові 타동사 "타" означає "інші", і це говорить про те, що йому дійсно потрібен об'єкт. Це вимагає як суб'єкта, так і об'єкта для створення повних речень. Приклади речень:

철수가 밥을 먹는다. – Чольсу їсть їжу.

나는 컴퓨터를 샀다. – Я купив комп'ютер.

У наведених вище реченнях "їсти" та "купувати" представляє рух підмету "Чольсу" або "я", приймаючи ціль щодо певної дії відносно "їжі" або "комп'ютера". Подібно до цього, дієслово, яке по суті вимагає об'єкта, називається перехідним дієсловом. Приклади перехідних дієслів:

(책을) 읽다 – читати;

(음악을) 듣다 – слухати;

(음식을) 만들다 – зробити;

(동생을) 울리다 – змусити (когось) заплакати;

(음식을) 남기다 – залишити.

Проте, деякі корейські дієслова можуть використовуватися як неперехідні та перехідні:

(자) 철수가 움직이다. – Чольсу рухається;

(타) 철수가 돌을 움직이다. – Чольсу рухає камінь;

(자) 비가 그치다. – Дощ припиняється;

(타) 철수가 울음을 그치다. – Чольсу перестає плакати;

(자) 시계가 멈추다. – Годинник зупиняється;

(타) 영희가 시계를 멈추다. – Йонхі зупиняє годинник.

Отже, можна побачити, що категорія перехідності / неперехідності тісно пов'язана з категорією стану, і вони є взаємозалежними. Розуміючи чи дієслово перехідне, чи неперехідне можна краще розуміти та визначати стан дієслова. Також, хоч і система утворення каузативних дієслів у корейській мові складна, важливо знати основні принципи та випадки використання каузативу.

2.3 Характеристика активного та пасивного станів в українській мові

До дієслів активного стану відносяться наступні:

1) перехідні дієслова доконаного і недоконаного виду в відповідній формі, що вступають в станове протиставлення;

2) перехідні дієслова доконаного і недоконаного виду, які не вступають в станове протиставлення;

3) всі неперехідні дієслова доконаного і недоконаного виду з формально не вираженою неперехідністю, наприклад закричати, піти, жити, існувати, сидіти; до таких дієслів відносяться також перехідні дієслова в неперехідних значеннях, наприклад читати в реченні: "Хлопчик любить читати", "Писати в реченні", "Славно пише, перекладає";

4) неперехідні дієслова з формально вираженою неперехідністю, тобто зворотні дієслова з постфіксом -ся непасивного значення в активних оборотах (Діти купаються в річці);

5) безособові дієслова.

Всі дієслова, які не вступають в станове протиставлення, є неспіввідносними дієсловами активного стану. Цими дієсловами не можна утворювати пасивну конструкцію.

Активний стан мають усі перехідні дієслова, які означають дію, яка спрямовується на прямий додаток – іменник у формі знахідного відмінка без прийменника:

Естафету гострого і дотепного слова Остапа Вишні сьогодні високо і впевнено несуть в Україні його учні.

Нині ми всі обстоюємо плюралізм поглядів [6; с. 161].

Формальне вираження прямого об'єкта залежним іменником (або займенником чи іншим субстантивованим словом) у формі знахідного відмінка є граматичним показником дієслова в активному стані. У структурі речення з дієсловом активного стану граматичні суб'єктно-об'єктні відношення відповідають логічним суб'єктно-об'єктним відношенням.

Вживання пасивного стану дієслів в мові має свої правила, підводні камені та навіть табу. Їх варто знати, якщо ви хочете грамотно спілкуватися з носіями і писати.

В особових активних конструкціях виконавцем цілеспрямованої дії виступає передусім людина, дещо рідше – колектив людей (збірні поняття на зразок армія, народ, зібрання, збори тощо) або назви виробничих, навчальних, наукових та інших установ (інститут, міністерство, комітет, рада, школа, завод), а також тварини, птахи, комахи. Усі ці види діяча представлені і в співвідносних трикомпонентних пасивних конструкціях, наприклад: "Професор провів лекцію" і "Лекція проведена професором"; "Збори прийняли ухвалу" і "Ухвала прийнята зборами"; "Міністерство схвалило закон", "Закон схвалений міністерством"; "Гризуни пошкодили квітки" і "Квітки пошкоджені гризунами" [28; с. 25].

Функцію діяча в активних і пасивних речення можуть виконувати також певні стихійні сили, як-от: вітер, буря, смерч, дощ, злива, грім, блискавка тощо. На відміну від попередніх їхні дії не мають цілеспрямованого характеру й обов'язково викликають зміни в об'єкті, приклад: "Вітер зірвав дах" і "Дах зірваний вітром"; "Буря зламала дерева" і "Дерева зламані бурею"; "Дощ змив посіви" і "Посіви змиті дощем". У пасивних конструкціях ці іменники виражають, крім суб'єктного, ще й інструментальне значення (знаряддя дії), яке вони набувають у позиції орудного відмінка. Їхнє орудне значення посилюється в конструкціях, не пов'язаних становими відношеннями з активними конструкціями, тобто в безособових односкладних реченнях, головний член яких виражений формою минулого часу середнього роду дієслова або особовим дієсловом у безособовому значенні. Приклад безособових речень: "Вітром зірвало дах", "Бурею зламало дерево", "Дощем змило посіви" і пасивні конструкції "Дах зірваний вітром", "Дерево зламане бурею", "Посіви змиті дощем" [3; с. 175].

У ролі діяча в активних і пасивних конструкціях виступають іменники – назви речовин, маси, що відзначається певною активністю, якою її наділяють стихійні сили, і яка руйнує або поглинає об'єкт. Ідеться про іменники на зразок вода, хвиля, пісок, сніг. Наприклад: "Вода знесла мости" і "Мости знесені водою", "Пісок засипав шосе" і "Шосе засипане піском", "Сніг замів будівлі" і "Будівлі заметені снігом". Подібно до іменників попередньої лексико-семантичної групи вони функціонують як виразники інструментально-суб'єктного значення в безособових односкладних реченнях, але їхнє інструментальне значення вказує на засіб, масу, що поглинає щось. Безособові речення "Піском засипало шосе", "Снігом замело будівлі" так само не мають станових відношень з активними конструкціями, "Пісок засипав шосе", "Сніг замів будівлі", а від їхніх пасивних корелятивів відрізняються перевагою інструментального значення над суб'єктним: "Шосе засипане піском", "Будівлі заметені снігом".

Однак, є низка мовних ситуацій, в яких краще вживати дієслова саме у пасивному стані. Проте одним з найпоширеніших лінгвістичних міфів, пов'язаних із цим станом — те, що його варто уникати. Справді, часом вживання пасивного стану може зробити речення більш заплутаним або ж послабити значення, яке ви намагалися в нього вкласти. Порівняймо два речення:

녹색당이 선거에서 이겼다. – Партія Зелених виграла вибори.

그 선거는 녹색당은 승리가 이루어졌다. – Вибори були виграні Партією Зелених.

В другому реченні найважливіша інформація опинилася в кінці фрази, натомість перше – більш чітке, тому в такому випадку пасивний стан – невиправданий [27; с. 42].

Випадки використання пасивного стану:

- 1) Якщо ви не хочете звинувачувати або просто обговорювати когось конкретного, а лише дію, яка була зроблена:

집에 돌아왔을 때 아파트는 비어 있고 잠겨 있지 않았다. – Квартира була порожня і незамкнена, коли я повернулася додому.

- 2) Якщо ви не знаєте, хто вчинив ту чи іншу дію:

자전거는 도로 옆에 남겨져 있었다. – Велосипед залишили на узбіччі.

- 3) Якщо потрібно зробити стиль письма більш різноманітним. В такому разі варто чергувати активний і пасивний стани дієслів, аби не втомлювати читача однотипними конструкціями [23; с. 87].

Конструкція пасивного стану може бути двучленною та тричленною: суб'єкт дії в ній може бути виражений ("Підлоги миються прибиральницею раз в тиждень") або не виражений ("Підлоги миються раз в тиждень"). У тричленній конструкції суб'єкт дії використовується у відповідній формі – орудний відмінок зі значенням діючого суб'єкта. Зазвичай суб'єкт виражається іменником, який відображує когось живого:

Люди вбиті цими самими невинуватими у цих смертях людьми.

Майже половина будинків була покинута своїми господарями.

Роль відіграна тобою чудово.

Однак суб'єкт дії може бути виражений також неживим іменником з конкретним або абстрактним значенням:

Село густо затіняють садами.

Це бажання продиктоване міркуваннями конкурентної боротьби.

Тричленні конструкції пасивного стану часто мають книжковий характер. У вживанні частіше бувають представлені двочленні пасивні конструкції, тобто конструкції, які не включають в себе форми зі значенням суб'єкта дії:

Допити проводилися вже третій місяць.

Загони нелегально перекидалися через кордон.

Відсутність діючого суб'єкта в конструкції пасиву може в деякій мірі применшувати значення пасивності. Ступінь визначеності пасивного значення при цьому дещо залежить від способів, яким він виражається. У конструкціях зі зворотним дієсловом недоконаного виду при відсутності суб'єкта дії значення пасиву ослаблено. Це означає, що дієслово з постфіксом -ся може бути витлумачений по-різному – і як дієслово пасиву, і як дієслово активного стану:

Бач, як за старих часів люди ховалися, – сказав мені якийсь старий.

Хворе самолюбство дратує день у день [2; с. 211].

Дієслова пасивного стану частіше утворюються від дієслів доконаного виду, проте вони мають тільки одну форму вираження – аналітичну, яку формує пасивний дієприкметник доконаного виду, поєднуючись із трьома особово-часовими формами морфеми-зв'язки бути, наприклад: "Тварина досліджена фахівцями", "Тварина була досліджена фахівцями", "Тварина буде досліджена фахівцями". Від дієслів недоконаного виду рідше формуються дієслова пасивного стану, причому вони так само виступають здебільшого в аналітичній формі, до складу якої входять пасивні дієприкметники недоконаного виду і форми морфеми-зв'язки бути: "Тварина досліджувана фахівцями" → "Досліджувана фахівцями тварина" → "Тварина, досліджувана фахівцями, є екзотичною".

Виконавець дії, вираженої в активних конструкціях, у пасивних трикомпонентних конструкціях, крім типової форми орудного відмінка, також може використовуватися і у формі родового відмінка з прийменником. Це буває здебільшого в художніх творах та розмовному мовленні, наприклад:

Священний граде мій, о Києве!.. Не раз ти силі улягав, від печенігів був плундрований, і був від половців мордований.

Такі пасивні конструкції слід відрізняти від двоскладних речень, у яких форма родового відмінка з прийменником від визначає джерело, що спричинило переданий у них стан суб'єкта: "Береза зігнута від вітру" і "Береза зігнулася від вітру", "Волосся нагріте від сонця" і "Волосся нагрілося від сонця". Вони розрізняються, по-перше, тим, що форма аналітичного дієприкметника пасивної конструкції відповідає перехідному дієслову активної конструкції ("зігнута від вітру" і "вітер зігнув"; "нагріта від сонця" і "сонце нагріло"), а зворотнє неперехідне дієслово не входить у кореляцію актив / пасив.

Трикомпоненті активні конструкції, до складу яких відносять називний відмінок суб'єкта (виконавця) дії, перехідне дієслово в ролі присудка та знахідний відмінок об'єкта дії, корелюють із трикомпонентними пасивними конструкціями, у яких у позиції підмета виступає називний відмінок об'єкта дії (об'єктного суб'єкта), роль присудка виконує предикативно вжитий пасивний дієприкметник зі значенням результативного стану, який сформовано від співвідносного перехідного дієслова, а позицію приприсудкового другорядного члена займає орудний відмінок суб'єкта. Третім компонентом пасивного стану є односкладна пасивна конструкція, у якій замість предикативного дієприкметника вживається незмінна предикативна форма на -но, -то зі значенням результативного стану, яка спричиняє цілковиту формально-синтаксичну нейтралізацію суб'єкта дії.

Далі хотілося більш детально розглянути дієприкметник, як форму дієслова, який має активний і пасивний стан, що на нашу думку, має певне значення для опрацювання у цій роботі.

Дієприкметником називається дієслівна форма, що виражає ознаку предмета за дією, яку виконує предмет або яка на нього спрямована. Наприклад:

При світлі догораючого вогнища у глухому степовому байраці, у мертвій тиші сонного гаю зчинився бій. Ніхто не подолає у нас цієї сили, народженої в ділі, змужнілої в бою.

У дієприкметнику збігається значення двох частин мови — дієслова і прикметника: як і дієслову, дієприкметникові властиві категорії часу, виду і стану; як і прикметник, дієприкметник може виражати ознаку предмета і відмінюватися за родами, числами і відмінками, наприклад: написаний лист, написаним листом; написана стаття, написані статті.

Отже, дієприкметник поєднує в собі категорії дієслова (стан, вид, час) і прикметника (рід, відмінок), а тому його часто називають також дієслівно-іменною формою, тобто перехідною між дієсловом і прикметником.

У реченні дієприкметник частіше буває другорядним членом — означенням, він узгоджується з означувальним іменником у роді, числі й відмінку, наприклад:

Сталеві гуркочучі потвори просуваються в степ, як уособлення самої війни, її сліпої, все-підминаючої під себе сили.

Килигей, теж збуджений, повеселілий, оглядає з командирами захоплену кулеметну тачанку.

Але він може виконувати також і функцію підмета або додатка: *Виступаючі одностайно давали клятву відзначити славу річницю новою перемогою, підняти червоний прапор над Кримом. Більшість командирів та політпрацівників, що, ставши в цеп, вели атакуючих, полягли смертю героїв.*

Дієприкметник має вид того дієслова, від якого його утворено, наприклад: завідувати — завідуючий, виконувати — виконуючий — дієприкметники теперішнього часу недоконаного виду; посивіти — посивілий, прочитати — прочитаний, пошити — пошитий — дієприкметники минулого часу доконаного виду; шити — шитий — дієприкметник минулого часу недоконаного виду.

При пасивних дієприкметниках діюча особа або предмет виражається (або може виражатись) орудним відмінком, наприклад: вишитий машиною узор; шлях, камінням укритий.

Отже, в українській мові існують різні способи утворення пасиву, такі як безособовий, дієприкметниковий, двокомпонентний, трикомпонентний та інші. Пасивний стан може точніше передати відношення до суб'єкту, і така різноманітність способів в українській мові допомагає краще розуміти та передати відповідну дію.

2.4 Характеристика зворотно-середнього стану в українській мові

Зворотно-середній стан означає, що дія виконується суб'єктом і спрямована на самий суб'єкт (зосереджена у суб'єкті). Залежно від значення та синтаксичних зв'язків з іншими словами серед дієслів середньо-зворотного стану виділяють декілька груп:

- 1) Власне-зворотні – виражають конкретну дію, суб'єктом і об'єктом якої є та сама особа, на яку ця дія й поширюється. Постфікс -ся в цих формах за своїм значенням дорівнює зворотному займеннику себе в знахідному відмінку: одягатися, умиватися, голитися, взуватися.

Наприклад:

За матерньою поміччю хлопчик не забарився умитися, прибратися.

- 2) Взаємно-зворотні – означають дію, яку виконують дві або кілька дійових осіб, кожна з яких є одночасно і об'єктом дії. Дії суб'єктів спрямовані один на одного: листуватися, радитися, зустрічатися, боротися. Наприклад:

Це ж тоді... в селі, увечері, коли з Гаврилом познайомилися, тебе бачив.

А тепер бач, де зустрілись, — пригадав Жердяга.

- 3) Загально-зворотні – вказують на внутрішній або зовнішній стан суб'єкта, його настроїв, переживання. До них належать дієслова зі значенням ставлення виконавця дії до об'єкта: милуватися, турбуватися, дивуватися, злитися, сердитися, заспокоюватися, журитися, трястися, мучитися. Наприклад:

Там три верби схилилися, мов журиються вони.

- 4) Непрямо-зворотного значення – дія, яка виконується суб'єктом у його інтересах, об'єкт дії виступає у функції непрямого додатка або зовсім усунений. При дієсловах зі значенням непрямо-зворотного стану може стояти непрямий додаток або обставина. Наприклад: готуватися до іспитів, збиратися до поїздки, лаштуватися в дорогу.

Батько взявся за картуз: — Збирайся, сину, ходімо (означає «збирай речі»);

- 5) Безоб'єктно-зворотні – дія, яка виражає постійні властивості предмета, його якість. Сюди належать дієслова зі значенням динамічної ознаки істот: кусатися, битися, дряпатися, хвицатися (собака кусається, корова б'ється, кішка дряпається, кінь хвицається) або неживих предметів: жалитися, колотися (кропива жалиться);

Також деякі вчені виділяють і групу пасивно-якісних дієслів, в яких дія, яка може бути спрямована на предмет через його особливості, дія, що виникає під впливом іншого предмета: (лоза) гнеться, (скло) б'ється, (палиця) ламається.

Нульовий стан щодо вираження об'єкта мають усі неперехідні дієслова без постфікса -ся (летіти, дзвеніти, плакати, стати, бігти і под.), а також безособові дієслова з постфіксом –ся (не спиться, не сидиться, не лежиться). Неперехідні дієслова без постфікса -ся означають дію, замкнену в самому

суб'єкті, тобто вони виражають тільки суб'єктне відношення (відношення дії до суб'єкта). Наприклад:

Літо збігло як день, і з невлежаного туману вийшов синьоокий, золоточубий вересень.

Безособові дієслова з постфіксом -ся також виражають однобічні відношення дії до логічного суб'єкта у формі давального відмінка (давального суб'єкта). Дія, виражена безособовим дієсловом з постфіксом -ся, приписується суб'єктові як незалежний від нього внутрішній стан (мені не спалося; дівчині не сидиться в хаті; йому не лежалося).

Отже, категорія дієслівного стану виражає подвійні відношення: основне відношення дії до суб'єкта і об'єкта і пов'язане з ним – відношення між суб'єктом і об'єктом.

2.5 Схожі риси у відтворенні стану в українській та корейській мовах

Для того, щоб зіставити дві мови, а саме порівняти вживання станів необхідно вміти розрізняти їх один від одного не тільки генеалогічно, але і типологічно. Корейська мова і українська відрізняються один від одного як генеалогічно так і типологічно. Корейська мова гіпотетично відноситься до алтайських мов, хоча її класифікація є досі спірною. У цій кваліфікаційній роботі ми розглядатимемо південнокорейську мову та її офіційний Сеульський діалект. Мова, з якою ми порівнюватимемо її – українська, належить до слов'янської групи індоєвропейської мовної сім'ї.

У порівнянні з тюркськими та алтайськими мовами слов'янські мови, а саме українська, мають деякі розбіжності. У найдавніший період генетична спільність у слов'янських мов супроводжувалася ареальною близькістю, чим пояснюється їхня близька спорідненість. Однак в подальшому їхній

регіональний союз порушився. В результаті система сучасної української мови трохи відрізняється від систем старослов'янських мов (в українській мові є граматичні показники категорій стану, відмінка і багатьох інших). Зазначені зміни свідчать про своєрідну спільність окремих рис корейської та української мов. Однак це аж ніяк не говорить про їх генеалогічну близькість, інакше кажучи, спільність окремих рис не залежить від взаємних зв'язків порівнюваних мов, у своїй історії ці мови мало контактували.

Як було проаналізовано в першому та другому розділі, в корейській мові три основних стани дієслів: активний, пасивний та каузативний, і в українській три – активний, пасивний та зворотно-середній.

В більшості мов, відповідно і в корейській та українській мовах найчастіше вживається активний стан. Цей стан вважається основним, та загалом не викликає труднощів у використанні, оскільки конкретних особливостей використання дієслів в активному стані немає, і обговорюють його саме порівнюючи з іншими станами.

Звичайно, це не означає, що формування слів у активному стані у корейській та українській мові збігається, оскільки все ж це залежить від особливостей кожної мови. Відповідно активний стан є основним у двох мовах, та утворюється відповідно до граматичних правил та норм цієї мови.

Пасивний стан вживається і в корейській, і в українській мовах, а також використовується у схожих випадках.

Перш за все, однією з основних причин використання цього стану є зосередження на дії, а не на особі, яка виконала дію. Відповідно, якщо у реченні не обов'язково уточнити хто виконав дію (наприклад, безособові речення) або не варто на цьому наголошувати увагу, в українській та корейській мовах використовують пасивну конструкцію. Наприклад:

방이 깨끗이 청소됐다. – *Кімната чисто прибрана.*

Як можна побачити у прикладі, важлива сама дія, а не хто її виконав, та результат. Відповідно як і в корейській, так і в українській мові було використано пасивний стан. Також, у випадках, коли ми не знаємо хто виконав певну дію, особа може опускатися.

Також пасивний стан часто вживається у доповідях або наукових роботах, оскільки це більш акцентує увагу на самому дослідженні, не приділяючи забагато уваги особистості автора. До того ж у статтях теж вживають пасивний стан для урізноманітнення тексту. Речення, сформульоване іншим станом, може не завжди різко відрізнятися семантично, а нести приблизно той самий сенс, але звучати цікавіше та розбавляти однотипні конструкції.

Відповідно мета вживання пасивного стану в українській та корейській мовах та семантика цих станів приблизно ознакова. Проте з точки зору формування пасивного стану, ми можемо прослідкувати більше відмінностей.

Звичайно, граматики української та корейської мови сильно відрізняються, та схожі риси, які ми можемо побачити теж прослідковуються.

Корейська мова відноситься до аглютинативних мов – це мови в яких граматичні форми і похідні слова утворюється додаванням однозначних афіксів до незмінюваних основ слів. Афікси розташовані переважно після основи або кореня слова, вони і характеризують окремі відмінки іменників або час, спосіб, стан дієслова.

Як вже було проаналізовано в цій роботі, в корейській мові пасивний стан може формуватися кількома різними способами, а саме додаванням суфіксів -오-, -히-, -기-, -리- до дієслова активного стану, формуючи дієслово пасивного стану. Другий спосіб формування пасивного стану це додавання допоміжного слова -지다 або -되다, при додаванні якого теж є

певні стандартні правила. Також у роботі було розглянуто і інші способи формування пасивного стану.

Українська мова за типологічною класифікацією є флективною мовою синтетичного типу, що означає, що на відміну від аглютинативних мов, де афікси є однозначними, стандартними і механічно приєднуються до повних слів, у флективних мовах закінчення є багатозначним, нестандартним, та приєднується до основи, яка зазвичай без флексії не вживається, і органічно зливається з основою, утворюючи єдиний сплав.

В українській мові пасивний стан зазвичай формується додаванням до дієслів активного стану постфікса -ся або іноді -сь. Також пасивний стан може бути виражений пасивним дієприкметником або не особовою формою предикативного прикметника з закінченням -но, -то, які утворені від перехідних дієслів.

В українській та корейській мовах в активних конструкціях особовим виконавцем цілеспрямованої дії виступає передусім людина або колектив людей, або рідше неживі предмети, такі як стихійні сили та ін.

Також як і в корейській, так і в українській мовах на стан дієслова впливає його перехідність / неперехідність. У корейській мові пасивні слова можуть бути лише неперехідними, а каузативні можуть бути перехідними.

В українській мові активні дієслова є перехідними, відповідно пасив може утворюватися лише від перехідних дієслів. При цьому до перехідного дієслова приєднується частка (постфікс) -ся. Зворотно-середній стан теж утворюється лише від перехідних дієслів. Виходячи з цього ми можемо зробити висновок, що у неперехідних слів стан не визначається.

Отже, ми можемо побачити, що способи формування пасивних дієслів схожі, а саме додавання афіксів або закінчень до основи дієслова, проте

звертаючись до того, що самі по собі дві мови мають різне походження та граматику, відмінностей, все ж, більше, ніж схожостей.

2.6 Відмінності у відтворенні стану в українській та корейській мовах

Аналізуючи походження та структуру корейської мови, можна легко помітити, що відмінностей у відтворенні категорії стану більше, ніж схожостей. З точки зору семантики, активний та пасивний стани співпадають, проте способи формування пасивних структур досить таки відрізняються.

Як було вже згадано вище, і в корейській, і в українській мові, при утворенні пасивного дієслова додається певний афікс. Проте в корейській мові це суфікси або допоміжні слова, а в українській мові закінчення дієслова.

Також відрізняється форма іменника у пасивних реченнях. В українській мові суб'єкт при дієслові пасивного стану має форму орудного відмінка без прийменника і виступає в ролі непрямого додатка, а об'єкт дії при дієслові пасивного стану виражається формою називного відмінка.

Щодо суб'єкта й об'єкту в корейській мові, якщо в реченні згадується предмет або особа, за допомогою якого над суб'єктом вчиняються дії, то іменник позначає цей предмет / особу і оформляється частками -에 / -에게 (-에 – для неживих предметів, та -에게 – для живих осіб). Відповідно, ми можемо прослідкувати, що формування іменника теж відрізняється.

У каузувальному стані іменник, який позначає суб'єкт, який змушують виконувати дію або приймати стан, можуть так само позначати часткою -에 / -에게, а також -을 / -를.

-에 / -에게 використовують у разі, коли у дії зробленою над суб'єктом є об'єкт, а -을 / -를 – коли такий об'єкт відсутній.

Щодо каузативного стану дієслів у корейській мові, його формування схоже до формування пасивного стану. Проте, як вже згадувалося вище, в українській мові каузація не розглядається як окремий стан. Загалом в інших слов'янських та германських мовах теж не існує спеціальних формальних показників для причинних конструкцій, а причинно-наслідкова ситуація зображується за допомогою суми окремих методів, які не можна розглядати як частини унітарної системи.

Наразі ми можемо визначити одну з перших проблем для українських студентів у розумінні каузативного стану корейською мовою: різні методи вираження причинності в двох мовах на двох різних рівнях: морфологічний у корейській та лексичний в українській.

В українській мові сема каузації (причинності) входить до складу семантичної структури дієслова та відношення каузації є константою каузативної ситуації. До класу каузативних дієслів відносяться перехідні суб'єктно-об'єктні дієслова, які мають семантичну ознаку "каузувати когонебудь зробити щось, діяти", тобто спонукати до дії, зміни якості або стану. Відповідно каузація в українській мові проявляється не станом, а каузативними конструкціями, в які входять дієслова, які передають причинно-наслідкові зв'язки семантично. Тому, не маючи певної форми в українській мові, каузативні слова містять в собі семантику "змусити", "зробити так, щоб", "дозволити" і т. д.

Для того, щоб сформувати каузативні дієслова у корейській мові, до дієслів приєднуються певні суфікси або дієслова, проте в українській мові це окремі самостійні дієслова каузації, які не належать до категорії стану так само як це відбувається у корейській мові. При цьому, як згадувалося раніше, семантика каузативних виразів теж часто може відрізнитися. Тому студенти, які вивчають мову, мусять правильно перекладати певні вирази, оскільки їхнє значення може не співпадати саме через розуміння каузативного стану.

Тобто використання слів каузації "змушувати", "дозволити", "зробити" не завжди буде відображати чітке значення каузативного дієслова у корейській мові. Відповідно саме через такі відмінності, варто звертати особливу увагу не лише на правильне утворення каузативних дієслів, а і на семантику речення загалом.

Також, як було зазначено вище, у корейській та українській мовах категорію стану однаково пов'язують з перехідністю та неперехідністю мови. Проте відмінність полягає у тому, що в корейській мові пасивний стан може утворюватися з неперехідних дієслів, а каузативний – з перехідних, та в українській мові неперехідні слова не можуть приймати категорію стану, відповідно пасивний та зворотно-середній стан можуть утворюватися лише від перехідних дієслів активного стану.

Так само як в українській мові окремим станом не виділяються каузативні конструкції, у корейській мові немає зворотно-середнього стану. Звичайно, є поняття цього стану – *중동태*, або середній стан, проте у окремий стан не виділяється. У корейській мові характеристика середнього стану існує лише відносно його вживання в інших мовах. В українській мові зворотно-середній стан використовується для урізноманітнення мови та пояснення відносин суб'єкту та об'єкту ще глибше.

Отже, було досліджено, що відмінностей у вираженні категорії стану у корейській та українській мовах більше, ніж схожостей. Це залежить і від різного походження мов, і від різної структури та формування слів та речень загалом.

Висновки до розділу 2

У другому розділі було детально розглянуто категорію стану та її різновиди в українській та корейських мовах, а також порівняно стани у двох мовах.

В ході роботи було встановлено, що категорія стану – дієслівна категорія, яка виражає відношення дії або стану до суб'єкта (виконавця дії або носія стану) і об'єкта (предмета, на який спрямовується дія або стан у процесі їх реалізації).

Було проаналізовано випадки використання станів, та особливості їх вживання та формування. Оскільки пасивний стан зазвичай використовується у протиставленні з активним, ми його досліджували порівнюючи два стани. Та також було окремо проаналізовано особливості каузативного стану у корейській мові та зворотно-середнього в українській.

Щодо випадків вживання пасивного стану, було визначено, що його доречно використовувати, якщо підмет піддається дії з боку іншої особи або предмета або, що в результаті певної дії воно знаходиться в якомусь певному стані. Пасивний стан також часто вживають у ситуаціях, коли виконавець невідомий або не потребує уточнення, або при спробі внести різноманітність у речення. Крім того, пасивний стан зосереджує увагу на результаті або виконанні дії, та часто вживається у наукових роботах, і це є спільним як для української мови, так і для корейської.

В корейській мові немає універсального способу утворення пасивного стану, проте можна прослідкувати певні закономірності, які ми продемонстрували у нашій роботі. Звертаючись до даної нами інформації, студентам, які вивчають корейську мову надалі буде легше розуміти та використовувати пасивну форму дієслова правильно.

У корейській мові пасивні дієслова можна створити кількома способами. Перший спосіб утворює похідні або монотипні пасивні дієслова, за допомогою додавання суфіксів -오-, -히-, -리-, -기- в активне дієслово. Особливості використання суфіксів та приклади утворення також були продемонстровані в роботі. Другим способом утворення є синтаксичний пасив, який утворюється з додаванням допоміжного дієслова -지다 або -되다. Крім того, активне дієслово, яке утворюється за допомогою додавання іменника та дієслова 하다 може перетворитися на пасивне, змінивши дієслово на -당하다, -받다, -되다.

Якщо в реченні згадується предмет або особа, за допомогою якого над суб'єктом (підметом) вчиняються дії, то іменник, що позначає цей предмет/особу, оформляється частками -에 (для неживих предметів) або -에게 (для живих осіб).

Також в нашому дослідженні було детально проаналізовано утворення та використання пасивного стану в українській мові, так само порівнюючи з активним станом. Були виокремлені дієслова, які можуть вживатися у пасивному стані та їхні особливості.

В українській мові категорія стану залежить від перехідності / неперехідності дієслів. Категорія стану властива не всім дієсловам, а тільки перехідним і співвідносним з ними неперехідним, які утворені за допомогою постфікса -ся. Пасив може також передаватися дієприкметником та різними формами дієслова, відповідно від самого стану.

Дієслова пасивного стану протиставляються дієсловам активного стану за відношеннями суб'єкта до об'єкта і за спрямуванням дії. Форма активного стану позначає дію, джерелом якої виступає суб'єкт (виконавець дії, носій стану), формально представлений у реченні як головний член – підмет. Виконувана дія безпосередньо спрямовується на предмет, що позначається в

реченні як другорядний член – прямий додаток у формі безприйменникового знахідного відмінка іменника або займенника. Формальне вираження прямого об'єкта залежним іменником (або займенником чи іншим субстантивованим словом) у формі знахідного відмінка є граматичним показником активного стану дієслова. У структурі речення з дієсловом активного стану граматичні суб'єктно-об'єктні відношення відповідають логічним суб'єктно-об'єктним відношенням.

Форма пасивного стану вказує на те, що дія спрямовується на об'єкт, формально виражений граматичним підметом. Реальний же суб'єкт дії або стану з формального погляду потрапляє у позицію додатка, вираженого формою орудного відмінка або ж не названого у відповідній синтаксичній конструкції.

Конструкція пасивного стану може бути двочленною та тричленною, суб'єкт дії в ній може бути виражений або не виражений.

У лінгвістиці каузатив визначається як стан, який вказує на те, що суб'єкт або змушує когось щось робити або стати чимось, або спричиняє зміну стану. Категорія каузативності пов'язана з причинно-наслідковими відносинами, і в корейській мові є обов'язковим станом.

Виділяють три способи вираження каузативності: синтетичний, аналітичний та змішаний. У синтетичному способі до дієслова додаються суфікси -이-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추-; при аналітичному способі показниками каузативних відносин служать закінчення 게 або 도록, які додаються до дієслова і допоміжного дієслова 하다 (기다리게 하다, 참석하도록 하다).

Змішаний спосіб означає, що каузативна форма утворюється двома шляхами. По-перше, каузатив передається самостійною лексею 시키다.

Також, з дієсловами, які складені за допомогою додавання дієслова 하다 так само може бути використане дієслово 시키다, яке займає місце 하다.

Якщо у реченні потрібно відтворити створення умов, ініціювання виконання дії іншим суб'єктом, то використовується складений присудок -게 하다 / 만들다. З дієсловами, які утворюються за допомогою додавання дієслова 하다 так само може бути використане дієслово 시키다, яке займає місце 하다.

При перекладі корейських каузативних конструкцій на українську мову, ми часто використовуємо "змусити" або "зробити так, щоб", "дати можливість".

Основною метою каузативного стану є спонукальна функція, оскільки важливо передати вплив на об'єкт, змусити виконувати певну дію. Каузативну форму дієслова використовують, щоб показати, що одна людина або предмет змушує іншу людину або предмет виконувати певні дії.

Зворотно-середній стан в українській мові означає, що дія виконується суб'єктом і спрямована (зосереджена) на ньому. Залежно від значення та синтаксичних зв'язків з іншими словами серед дієслів середньо-зворотного стану виділяють декілька груп: власне-зворотні, взаємно-зворотні, загально-зворотні, непрямо-зворотні та безоб'єктно-зворотні. Кожна група була детально характеризована у другому розділі нашої роботи.

Крім того, особливість категорії стану проявляється тим, що крім трьох основних станів, є інші форми дієслова, які позначають, наприклад пасивно-якісні дієслова, а також можна виразити об'єкт у нульовій формі або через безособові дієслова. У цьому розділі усі особливості були більш ретельно розглянуті та пояснені.

Також у роботі було проаналізовано та охарактеризовано категорію перехідності та неперехідності дієслів та її вплив на категорію стану у двох мовах. У корейській мові пасивний стан може утворюватися з неперехідних дієслів, а каузативний стан також і з перехідних. Та в українській мові пасивний стан утворюється з перехідних слів активного стану, і ця категорія розглядається лише у перехідних дієслів.

У роботі також були проаналізовано та досліджено схожості та відмінності категорії стану в корейській та українській мовах. З точки зору семантики, активний та пасивний стани багато в чому співпадають, проте засоби формування пасивних структур у двох мовах досить різні, відповідно бувають проблеми в правильному відображенні стану у інших мовах. Незважаючи на те, що і в українській, і в корейській мовах, при утворенні пасивного дієслова додається певний афікс, ми не можемо стверджувати, що способи формування схожі. Оформлення об'єкту на суб'єкту в реченнях за допомогою певний часток відмінків або закінчень у двох мовах теж відрізняється, і це було більш детально продемонстровано у другій половині цього розділу.

Крім того, було проаналізовано та порівняно відображення каузативності в українській мові та зворотно-середнього стану у корейській, оскільки у двох мовах вони не виділяються як окремий стан.

В результаті ми прийшли до висновку, що враховуючи генеалогічну та типологічну відмінність двох мов, категорія стану в корейській та українській мовах має більше відмінностей, ніж схожостей.

ВИСНОВКИ

У процесі становлення мовознавства уявлення про мету, засоби та процес формування категорії стану змінювалися. Але з плином часу за допомогою досліджень та постійної практики, ця тема продовжує впевнено розвиватися.

У цій роботі ми зробили спробу визначити характеристику особливостей категорії стану української та корейської мов та визначити їхні схожості та відмінності і прийшли до висновку, що на цей момент досі існує багато розбіжностей щодо визначення категорії стану, та існує необхідність і надалі розвивати та досліджувати цю тему. Також ми визначили місце і значення категорії стану у сучасній лінгвістиці, погляди різних науковців на різні стани у двох мовах.

Категорія стану – це граматична категорія, яка виражає відношення між дією, дійовою особою (суб'єктом дії) і предметом (об'єктом), на який спрямована дія.

У цій роботі ми порівняли особливості категорії стану в корейській і українській мовах, розглянувши основні види стану, такі як активний, пасивний, каузативний та зворотно-середній. У першому розділі було визначено поняття категорії стану, дано основну характеристику станам, які використовуються у різних мовах світу та проаналізовано загальні характеристики станів у двох мовах.

Серед мов світу одними з найбільш вживаних станів є активний, пасивний, каузативний, зворотній, взаємний та середній стани, серед яких у корейській мові активний, пасивний та каузативний стани є обов'язковою граматичною категорією, а в українській мові виділяються активний, пасивний та зворотно-середній. Зворотний стан або зворотно-середній, в свою чергу, поділяється на кілька станів, а саме власне-зворотний, загально-

зворотний, непрямо-зворотний, безоб'єктно-зворотний, взаємно-зворотний. Багато науковців вивчали категорію стану, тому існує багато поглядів на цю тему та класифікацій станів.

Активний та пасивний стани найчастіше вживаються та досліджувалися найбільше. Дієслово в пасивному стані позначає дію, яку відчуває особа або предмет з боку іншої особи або предмета. Дієслово визначає чи стан активний, чи пасивний. Дієслово – це вираз руху чи дії предмета. В активних реченнях суб'єкт щось робить, а в пасивних – суб'єкт чомусь підпорядковується.

Зазвичай активні та пасивні конструкції семантично тотожні, та показують ту саму ситуацію з різної точки зору. У активних реченнях, які вживаються найчастіше та є звичнішими для нас, дія передається у зв'язку з її суб'єктом, тобто через вплив, який здійснює певний суб'єкт, названий або неназваний у реченні. У пасивних реченнях та сама дія передається у зв'язку з її об'єктом, та показує вплив на певний об'єкт, обов'язково названий у реченні. Присудки у активних та пасивних конструкціях відображаються як дві різні граматичні форми того самого дієслова.

Логічні відношення суб'єкта і об'єкта в активному реченні можуть збігатися з граматичними, проте ці ж логічні відношення можна оформити граматично по-іншому, а саме пасивним станом.

Лінгвісти, як західні, так і східні, говорять про переваги активного стану. Інколи кажуть, що слід уникати пасивного стану, оскільки це обхідний вираз, який не завжди правильно фокусує увагу читача. Проте в деяких випадках, при правильному використанні відповідного стану можна краще та доречніше передати сенс речення. У нашому дослідженні ми проаналізували правильні випадки вживання пасивного та каузативного станів, та пояснили усі варіанти утворення та використання цих станів.

У каузативному стані відображаються причинно-наслідкові відношення, які часто виражені дією між живими істотами, в яких часто хтось змушує когось вчинити певну дію, перейти в певний стан. Термін "каузація" позначається причинно-наслідковий зв'язок між двома ситуаціями, в якій одна ситуація породжує іншу.

У різних мовах по-різному передаються причинно-наслідкові відношення, наприклад в українській мові такий зв'язок не виділяється у окремий стан. Зазвичай це просто певні лексичні форми дієслова, інколи такі зв'язки можуть проявлятися і морфологічними засобами або граматичними формами. У корейській мові виділяється окрема форма стану, на рівні з пасивним.

У каузативних відносинах суб'єкт встановлює причинно-наслідкові зв'язки між певними ситуаціями в процесі з'ясування залежності даного предмета або явища від інших.

Зворотно-середній стан в українській мові виражає дію суб'єкта, який не визначається як самостійний об'єкт, а спрямовується на самого діяча чи характеризує його через неназваний об'єкт.

Відповідно, ми дійшли висновку, що значення дієслівного стану тісно пов'язане з семантикою дієслова і виявляється в синтаксичних зв'язках його з іншими словами.

У другому розділі ми дали більш детальну характеристику кожного стану корейської та української мов та проаналізували їх схожості та відмінності. У цій роботі нам вдалося визначити принципи утворення пасивного та каузативного стану у корейській мові, та формування дієслів пасивного та зворотно-середнього стану в українській мові.

Пасивний стан зазвичай використовується, протиставляючись з активним, у другому розділі ми досліджували ці два стани саме порівнюючи

їх між собою. Активний стан використовується в більшості випадків, тому досліджувати його окремо не було великої потреби, проте пасивний стан було більш глибоко проаналізовано та пояснено.

Окрему увагу у нашій роботі ми звернули випадкам вживання пасивного стану, оскільки однією з проблем, з якими найбільше стикаються люди при використанні пасивного часу, це проблеми правильного та доречного використання пасивних речень. Деякі лінгвісти навіть радять уникати деяких станів, проте на нашу думку, важливо правильно розуміти категорію стану в цілому та знати нюанси використання таких станів, як пасивний, для кращої та точнішої передачі думки певною мовою.

В рамках цього дослідження було встановлено, що пасивний стан найчастіше використовується, коли не так важливо вказувати виконавця дії, якщо ми його не знаємо або це не важливо. Відповідно також це спрямовує фокус речення на дію або результат більш чітко, ніж це було б у активному реченні.

До того ж велика частина нашої роботи була присвячена правильному формуванню пасивних дієслів та вживанні їх у реченнях. В корейській мові є кілька варіантів утворення пасивних речень, такі як додавання суфіксів -오-, -히-, -리-, -기- до активного дієслова, або додавання допоміжного дієслова -지다 або -되다 до основи дієслова. Також дієслова утворені за допомогою додавання іменника та дієслова 하다 можуть утворити пасив, змінивши дієслово 하다 на -당하다, -받다, -되다.

Аналізуючи пояснену нами інформацію, студентам, які вивчають пасивний стан у корейській мові буде легше правильно розуміти та використовувати пасивні конструкції.

У цій роботі ми також проаналізували формування та вживання пасивного стану в українській мові, теж у порівнянні з активним станом.

Категорія стану властива не всім дієсловам, а тільки перехідним і співвідносним з ними неперехідним, які утворені за допомогою постфікса -ся. В українській мові пасив може також передаватися дієприкметником та різними формами дієслова, відповідно від самого стану. Конструкція пасивного стану може бути двочленною та тричленною, суб'єкт дії в ній може бути виражений або не виражений.

Крім того, у цій роботі було окремо проаналізовано особливості каузативного стану у корейській мові та зворотно-середнього в українській.

У лінгвістиці каузатив визначається як стан, який вказує на те, що суб'єкт або змушує когось щось робити або стати чимось, або спричиняє зміну стану. Категорія каузативності пов'язана з причинно-наслідковими відносинами, і в корейській мові є обов'язковим станом.

При утворенні каузативних дієслів у корейській мові, ми можемо вживати кілька різних форм, такі як додавання до дієслова суфіксів -오-, -히-, -리-, -기-, -우-, -구-, -추-, закінчень 게 або 도록, які додаються до дієслова і допоміжного дієслова 하다, а також самостійною лексевою 시키다 або додаванням дієслова 시키다 до слів з дієсловом 하다. Також часто може використовуватися складений присудок -게 하다 / 만들다.

Перекладаючи такі конструкції на українську мову, ми часто використовуємо такі дієслова, як "змусити" або "зробити так, щоб", "дати можливість" для передачі причинно-наслідкових відносин. Тому можна прослідкувати певні відмінності у корейській та українській мовах, оскільки каузативні речення у двох мовах сильно відрізняються.

Метою каузативного стану є спонукальна функція, вплив чогось на об'єкт, де хтось когось змушує виконувати певну дію. В українській мові такі конструкції зазвичай передаються просто дієсловами, що можуть відтворити

причинно-наслідкові стосунки, а в корейській така конструкція включає в себе відповідну форму дієслова та іменника.

Зворотно-середній стан в українській мові означає, що дія виконується суб'єктом і спрямована (зосереджена) на ньому. В роботі було дано детальну характеристику підвидам зворотно-середнього стану, та пояснено кожен тип та його особливості. Крім того, було виділено особливі форми дієслова, такі як безособові, для кращого пояснення категорії стану в українській мові.

У роботі ми проаналізували та виділили схожості та відмінності категорії стану в корейській та українській мовах. З точки зору семантики, активний та пасивний стани часто співпадають, відповідно випадки використання схожі. Проте через різницю граматики української та корейської мови, засоби формування пасивних структур у двох мовах досить різні.

В результаті ми прийшли до висновку, що враховуючи генеалогічну та типологічну відмінність двох мов, категорія стану в корейській та українській мовах має більше відмінностей, ніж схожостей.

У цій роботі було визначено, що семантично категорія стану в українській та корейській мові збігаються, це можна побачити на прикладах та їхніх перекладах у роботі. Тому зазвичай при перекладі проблеми частіше виникають саме з правильним формуванням граматичних форм категорії стану, а саме пасивних чи каузативних речень. Відповідно ми детально розглянули та пояснили цю проблему у нашій роботі.

Саме тому детальне дослідження категорії стану корейської мови, її особливостей та специфіки в майбутньому може сприяти кращому розумінню мови та можливо буде корисним студентам при вивченні та використанні східної мови.

Також порівняння особливостей та характеристик категорії стану в українській та корейській мові може допомогти краще розуміти, перекладати та використовувати мови.

Цю роботу можна використовувати як в перекладацькій практиці, а також і в подальшому дослідженні цієї теми.

АНОТАЦІЯ

언어학에서 동사의 태란, 동사가 나타내는 사태의 참여자들이 문법관계를 부여받는 방식을 가리킨다.

예를 들어, 주어가 곧 행위를 일으키는 행위자라면 동사가 능동태에 있다고 하고, 주어가 행위를 당하는 피행위자라면 동사가 수동태에 있다고 한다.

세계의 여러 언어에서는 다음과 같이 다양한 종류의: 능동태, 수동태, 사동태, 재귀태, 상호태, 중간수동태 - 태가 나타난다.

① 능동태 : 주어가 어떤 행위를 행하는 ‘행위자-행위’의 관계를 나타낸다.

② 피동태 : 주어가 어떤 행위의 목표, 즉 대상이 되는 ‘대상-동작주 보어-행위’의 관계를 나타낸다.

③ 사동태 : 주어가 어떤 행위자로 하여금 어떤 행위를 하도록 시키는 ‘동작주 주어-동작주 보어-행위’의 관계를 나타낸다.

④ 재귀태 : 주어가 그 자신에게 어떤 행위를 하는 관계를 말한다.

⑤ 상호태 : 복수의 주어가 서로 상대방에게 어떤 행위를 가하는 관계를 나타낸다.

⑥ 중동태 : 대체로 주어가 그 자신에 대해 어떤 행동을 하도록 시키는 관계를 나타내게 된다.

국어에서는 이들 가운데 능동태 • 피동태 • 사동태가 필요한 문법 범주로서 요구된다.

주어가 어떤 동작이나 작용을 스스로 하였을 때, 서술어가 취하는 형식.

태 - 동사에 관여하는 동작의 방향성에 관한 문법 형태. 근본적으로 동사에 관련되고 그 문장의 의미를 변화시키지 않으면서 어떤 동사의 주어와 목적어 사이의 관계를 나타내는데, 능동태 · 피동태 · 사동태 따위가 있다.

능동태는 대부분의 경우에 사용되며, 언어를 배우고있는 사람들에게는 상당히 명확하기 때문에 수동태이고 사동태에 대한 이해로 문제가 발생한다.

수동태의 동사는 다른 사람이 느끼는 행동을 표현한다. 문장에서 그 작용을 느끼는 사람은 대상이며 주격이나 접미사를 쓰어 만들어진다. 행동하는 사람은 "-에게"접미사로 표시한다.

예를 들어, 주어가 곧 행위를 일으키는 행위자라면 동사가 능동태에 있다고 하고, 주어가 행위를 당하는 피행위자라면 동사가 수동태에 있다고 한다.

•고양이가 쥐를 잡았다.

이 문장의 주어인 "고양이"는 잡는 행위의 주체인 행위자이므로, "잡았다"는 능동태에 있다.

•쥐가 고양이에게 잡혔다.

이 문장의 주어인 "쥐"는 잡는 행위의 대상인 피행위자이므로, "잡혔다"는 수동태에 있다고 할 수 있다.

동사가 나타내는 사건의 참여자 중에서 행위의 주체가 사격어로 표현되고 행위의 대상이 주어로 표현되는 문장을 말한다.

이에 대하여 행위의 주체가 주어로 표현되고 행위의 대상이 목적어로 표현되는 형식을 능동태라 한다.

수동태 또는 피동태는 언어학에서 말하는 태 중의 하나로, 어떤 문장의 주어가 그 문장의 동사가 나타내는 행위의 피행위자일 경우를 의미한다. 주어가 행위자일 경우인 능동태에서 전환이 가능한 경우가 종종 있다.

많은 언어에서 수동태를 나타내기 위해서는 동사가 특별한 수동형으로 바뀌어야 한다. 다른 조동사나 분사 등의 전혀 다른 문장 성분을 추가로 도입하여 원 동사의 복잡한 어형 변화 없이 수동 동사구를 형성하는 경우를 분석적 수동태라 하며, 원래의 동사에서 다른 성분의 도입 없이 어형 변화를 통해 수동 동사를 형성하는 경우를 종합적 수동태라 한다.

인도네시아어와 같은 일부 언어는 동사 부분의 추가적 변화 없이 오직 어순의 변화를 통해 수동태를 표현하는 경우도 있는데, 그 경우도 넓은 의미에서 분석적 수동태에 속하는 것으로 간주한다.

인도유럽 조어에는 태가 능동태와 중간태밖에 없었기 때문에, 대부분의 인도유럽어족의 언어에 존재하는 수동태는 인도유럽 조어에 존재하던 중간태가 변해서 이루어진 형식으로 되어 있다. 언어에 따라 수동태와 중간태를 모두 갖고 있는 언어도 있고, 수동태와 중간태 중 어느 한 쪽만 가진 언어도 있다.

한국어에서는 수동태 대신 피동태라는 용어를 주로 사용한다. 능동태의 동사에 어간 형성 접미사 "-이- / -히- / -리- / -기-" 를 삽입하거나, 부동사에 조동사 "-지다 / -되다" 를 접속하여 피동태의 동사형을 만든다. 또 명사에 "-하다" 를 연결한 동사에는 "-하다"를 "-당하다, -받다, -되다"로 대체하여 피동사를 형성한다.

위에서 조동사를 이용하는 통사론적 피동 표현 등에 쓰이는 "-지다 / -되다"를 순수한 피동의 의미로 볼 수 있는지 논의의 여지가 있다. 그리고 피동사는 보통 자동사라고 하지만 반드시 그렇지 않다. 능동사 중에

피동사로 바뀔 수 있는 것은 보통 타동사지만 자동사인 경우도 있다. (날다 → 날리다, 달다 → 다치다, 감동하다 → 감동되다).

사동태라는 용어는 상황 (한 상황이 다른 상황을 만든다) 사이의 인과 관계를 의미합니다. 인간의 삶과 의사 소통의 인과 관계와 직접적인 관련이 있는 인과 관계의 범주는 적극적인 역할을 한다. 어떤 행동도 어떤 원인 의해 동기 부여되고 조건화되며 원인과 효과없는 현상은 없어서 인과 관계는 보편적 인 것이다. 주체는 대상이나 현상의 타인에 대한 의존도를 명확히하는 과정에서 현실의 현상들 사이에 인과 관계를한다. E.A. Dadueva 가 올바르게 지적한 바와 같이, 그것은 인과적 동사가 현대 한국어에서 인과적 의미 표현의 주요 수단인 구조이다.

A.A. Kholodovich 이 한국어의 문법에 관한 연구에서 현대 한국어에서는 기능어 형식을 형성하는 문법적 방법이 가장 많이 사용되는 것은 접사와 보조어라고 말한다. 이에 따라 단순(합성)과 복합 (분석) 형태가있다.

한국어로 인과 관계를 표현하는 방법은 합성, 분석, 혼합 세 가지가 있다. 합성법에서 인과 관계의 문법적 지표는 접미사 "-이- / -히- / -리- / -기- / -우- / -구- / -추-". 분석 방법은 동사에 "-게"나 "-도록" 어미와 보조 동사 "하다" 합쳐지면 사동태가 형성되는 것이 특징이다 (기다리게 하다, 참석하도록하다).

그런 구조를 형성하면서 인과관계의 의미에 원동사의 의미를 더하게 되는데, 보통 "그렇게 하게 된다", "하게 한다"는 말로 번역된다. 한국어에는 합성법과 분석법 외에도 사동태를 형성하는 "혼합" 방식이 있다. 방법의 명칭은 이 방법에서 인과적 형태가 두 가지 방식으로 형성되기 때문이다. 첫째, 인과관계는 어휘소 "시키다"에 의해 전달된다.

둘째로, 명사를 보조동사 "시키다"에 결합한 결과 인과관계가 형성된다. 예를 들어 명사 "공부"와 보조동사 "시키다"는 인과동사 "공부시키다"를 형성한다.

사동태는 일반적으로 두 가지 관점에서 정의된다. 즉, 동사 또는 술어로 어떤 것을 유발하거나 유도하는 의미, 또는 "구문론 의미론 용어, 격문법, 논리 의미론; 행동 원인의 정신적 유사성, 명제나 술어 인수 구조의 구성 요소 중 하나"이다.

번역자의 과제는 상황에 대한 "객관적인" 매개 변수와 상황에 대한 저자의 수관적인" 생각을 모두 포함하고 있는 저자의 텍스트를 다른 언어로 전달하는 것이다. 그래서 변환은 의미적 수준과 문법적 수준에만 해당한다. 따라서 이러한 변환을 연구 할 때는 의미적 개념과 문법적 개념 (범주)을 명확하게 구별하고, 종종 관련이 없는 다른 의미의 일부 기본 용어 (예 : 상태, 작용, 사건)를 사용하지 않는 것이 필요하며, 이는 대개 상당한 어려움과 혼란을 야기한다. 의미론적 개념과 문법적 개념 (범주)의 구별과 이러한 개념과 용어의 조화가 저희의 논문에서 자세히 논의된다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабій І.М. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Практикум/ І.М. Бабій, Т.П. Вільчинська; Ред. Б.Є. Будний. -Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 46 с.
2. Будагов Р.А. Нариси з мовознавства. - М.: Вид. АН СРСР, 1993. – 211 с.
3. Волкотруб Г. Й. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови: Навч. посіб./ Галина Йосипівна. Волкотруб,; Галина Волкотруб. -К.: ТОВ "ЛДЛ", 1998. – 175 с.
4. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. – К.: Вища школа, 1985. – 360 с.
5. Горпинич В.О. Сучасна українська літературна мова: Морфеміка. Словотвір. Морфологія: Посібник для вузів/ Володимир Горпинич,. -К.: Вища школа, 1999. – 206 с.
6. Жовтобрюх М.А. Українська літературна мова. - К.,1984. – 161 с.
7. Жовтобрюх М.А., Кулик Б.М. Курс сучасної української літературної мови.Ч.1.-К., 1972. – 43 с.
8. Звонська Л. Л., Корольова Н. В., Лазер-Паньків О. В. Актив / активний стан; Пасив / пасивний стан; Стан // 381; 488 Енциклопедичний словник класичних мов / – К. : ВПЦ «Київський університет», 2017. – 19; 381; 488 с.
9. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови. - К., 1961. – 121 с.
10. Кучман І. М. Функціонально-семантична категорія каузативності в сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 “Українська мова” / І. М. Кучман. – Київ, 2011. – 16 с.

11. Навроцька Н. А. Зіставно-порівняльний аналіз структурно-семантичних особливостей каузативних дієслів, які виражають психоемоційний стан особи / Н. А. Навроцька // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2011. – 174 с.
12. Ступак І. В. Похідні каузативні дієслова стану в німецькій та українській мовах / І. В. Ступак // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки, 2010. – 280 с.
13. Сучасна українська літературна мова/За ред. А.П. Грищенка. - Вид.2. - К., 1997. – 440 с.
14. Сучасна українська мова: Підручник для студ. вузів/ За ред. О.Д. Пономарева, К.: Либідь, 1997. – 399 с.
15. Шевченко Л. Ю. Сучасна українська мова : Довідник/ Л.Ю.Шевченко, В.В.Різун, Ю.В.Лисенко; За ред. О.Д.Пономаріва. -К.: Либідь, 1993. – 329 с.
16. Шкурятяна Н. Г. Сучасна українська літературна мова : Навч. посібник для студ. педагогіч. навч. закладів/ Н.Г.Шкурятяна, С.В.Шевчук. -К.: Літера, 2000. – 685 с.
17. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. – изд. 2-е, стереотипное. – М.: Едиториал. УРСС, 2004. – 576 с.
18. Бессалов А.Ю. Каузативные глаголы как средство выражения причинно-следственных отношений в английском и французском языках. Вестник МГОУ. Серия: Лингвистика. – 2010. – 85-87 с.
19. Дадуева Е. А. Каузативные отношения в глагольной лексике бурятского языка в сопоставлении с русским языком: диссертация кандидата филол. наук. – Улан-Удэ, 2008. – 187 с.
20. Холодович А.А. Очерки грамматики корейского языка. – М.: Языки народов мира, 2010. – 320 с.
21. Холодович А.А. Проблемы грамматической теории. –М.: Наука, 1979. – 304 с.

22. Храковский В. С. Залог // Лингвистический энциклопедический словарь. – М.: СЭ, 1990. – 160-161 с.
23. Шапиро А.Б. О залогах в современном русском языке, 1941. – 87 с.
24. Cole, Peter. The grammatical role of the causee in universal grammar. *International Journal of American Linguistics*, 1983. – 115 с.
25. Comrie, B. *Causatives and Universal Grammar*. *Transactions of the Philological Society*, 1975. – 32 с.
26. Comrie, B. The syntax of causative constructions: Cross-language similarities and divergences. In: Shibatani (ed.), 1976. – 261 с.
27. Davison. Peculiar Passives, *Language*. 1980. – 42-44 с.
28. Haspelmath, M. The grammaticalisation of passive morphology. *Studies in Language*. 1990. – 25 с.
29. Ho-min Sohn. *The Korean language*. – Cambridge University Press, 2001. – 124 с.
30. Langacker, R W. and P Munro. Passives and their meaning, *Language*. 1975. – 343 с.
31. Maling, Joan and Soowon Kim. Case assignment in the inalienable possession construction in Korean. *Journal of East Asian Linguistics* 1, 1992. – 37 с.
32. O'Conner, Mary C, Shibatani. The Situated Interpretation of Possessor-raising, Thompson (ed.) *Grammatical Constructions*. 1996. – 125с.
33. Song, Jae Jung. Causatives and causation: A universal typological perspective. London etc.: Longman. 1996. – 31 с.
34. Song, Jae Jung. Causatives and universal grammar: An alternative interpretation In *Transactions of the Philological Society*. Vol. 89-1, 1991. – 65 с.
35. Song, Jae Jung. Korean relative clause constructions: Conspiracy and Pragmatics, *Australian Journal of Linguistics*. Vol. 11. No. 2, 1991. – 195-197 с.

36. Song, Jae Jung. Review of Causatives and Transitivity (eds.) by Comrie & Polinsky. *Lingua* 97, 1995. – 211 c.
37. *The Korean Language*. – Cambridge University Press, 1999. – 12c.
38. Yeon, Jaehoon. Causatives and the Encoding of the Causee. *SOAS Working Papers in Linguistics* Vol. 3, 1933. – 407 c.
39. Yeon, Jaehoon. Grammatical relation changing constructions in Korean: A functional-typological study. Ph. D. dissertation. University of London. 1994.
40. (학여와 함께 하는) 국어학 박진호태학사, 재귀사, 학여회 편, 2009. – 45-48 c.
41. 국립국어연구원. 표준국어대사전. – 서울: 두산동아, 1999. – 131 c.
42. 김 훈. 사전거여행 1, 2000. – 103 c.
43. 김해옥. 문학교육과 어휘교육. - 새미, 2006. – 121 c.
44. 김흥수. 피동과 사동, 문법 연구와 자료. 태학사, 1998.
45. 남수경. 한국어 피동문의 문법적 연구, 2007.
46. 남수경. 한국어 피동문의 문법적 연구. 서울대학교 박사학위 논문, 2007.
47. 류시종. 한국어 보조용언 범주 연구 -원형이론적 접근 – 서울대 언어학과 박사학위 논문, 1995.
48. 목정수·김영중. 한국어 피동문의 구조와 기능의 의미 해석, 인문언어 제 8 집. 국제언어인문학회, 2007.
49. 박양규. 사동과 피동, 국어학 7 회. 국어학회, 1978.
50. 배희임. 국어 피동 연구, 고대 민족문화 연구소, 1988.
51. 윤병달. 언어와 의미, 도서출판 동인, 2009. – 311-327 c.
52. 이정민. Abstract Syntax and Korean with reference to English. Ph. D. dissertation. Indiana University, 1973.
53. 임호빈, 홍경표, 장숙인. 외국인을 위한 한국어 문법, 연세대학교 출판부, 서울, 2004. – 33 c.

54. 임홍빈. 피동성과 피동 구문, 국민대 논문집 7, 1977.
55. 조현용. 한국어 어휘교육 연구, - 박이정, 2006. - 113-114 c.
56. 태(voice), 송경안 외(편), 언어유형론 3 송경안월인, 2008. - 447-497 c.
57. 피동 사동 표현의 학습 내용 선정과 교육 방안 연구 김소라 건국대학교 교육대학원 석사학위 논문, 2009.
58. 피동과 사동, 서태룡 외(편), 문법 연구와 자료, 김흥수태학사, 1998. - 621- 664 c.
59. 피동사의 사적 연구 박명동 명지대학교 대학원 박사학위 논문, 1999.
60. 홍재성 외. 현대 한국어 동사구문 사전. 동아출판사, 1966.